

Załącznik NR 1
do Uchwały NR XLII/315/2014
RADY POWIATU ŚWIEBODZIŃSKIEGO
z dnia 30 września 2014r.

PROGRAM POSTĘPOWANIA OSTROŻNOŚCIOWEGO DLA POWIATU ŚWIEBODZIŃSKIEGO

Świebodzin, wrzesień 2014 roku

WSTĘP	3
1 PREZENTACJA POWIATU ŚWIEBODZIŃSKIEGO	4
1.1 INFORMACJE OGÓLNE	4
1.2 ZREALIZOWANE DZIAŁANIA POWIATU ŚWIEBODZIŃSKIEGO	5
1.3 NOWE DZIAŁANIA POWIATU ŚWIEBODZIŃSKIEGO	7
1.4 DANE W ZAKRESIE MIENIA POWIATU ŚWIEBODZIŃSKIEGO	8
2 ANALIZA STANU FINANSÓW POWIATU W LATACH 2011-2014	10
2.1 DOCHODY BUDŻETOWE	10
2.2 WYDATKI BUDŻETOWE	19
2.3 PRZYCHODY I ROZCHODY	26
2.4 ZOBOWIĄZANIA	27
3 CHARAKTERYSTYKA WYDATKÓW I ICH FINANSOWANIE STANOWIĄCYCH ZAGROŻENIE DLA BUDŻETU POWIATU ŚWIEBODZIŃSKIEGO	32
3.1 CHARAKTERYSTYKA WYDATKÓW ZAGRAŻAJĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ PUBLICZNYCH W BUDŻECIE ROKU 2014 I UTRACIE PŁYNNOŚCI FINANSOWEJ	32
3.2 WARIANTY POZYSKANIA FINANSOWANIA DODATKOWYCH WYDATKÓW	34
4 PLAN PRZEDSIĘWZIĘĆ OSTROŻNOŚCIOWYCH WRAZ Z HARMONOGRAMEM ICH WPROWADZANIA³⁹	
4.1 PLAN PRZEDSIĘWZIĘĆ OSTROŻNOŚCIOWYCH	39
4.1.1 <i>Zmniejszenie wydatków bieżących na oświatę</i>	40
4.1.2 <i>Zmniejszenie wydatków bieżących na opiekę społeczną</i>	40
4.1.3 <i>Zmniejszenie wydatków na administrację</i>	41
4.1.4 <i>Zmniejszenie wydatków na zadania drogowe i inne działania</i>	43
4.1.5 <i>Czasowe zamrożenie wydatków na wynagrodzenia oraz składki od nich naliczane</i>	44
4.2 HARMONOGRAM WPROWADZANIA W ŻYCIU PRZEDSIĘWZIĘĆ	44
4.2.1 <i>Harmonogram zmniejszenia wydatków bieżących na oświatę</i>	45
4.2.2 <i>Harmonogram zmniejszenia wydatków bieżących na opiekę społeczną</i>	45
4.2.3 <i>Harmonogram zmniejszenia wydatków na administrację</i>	46
4.2.4 <i>Harmonogram zmniejszenia wydatków na zadania drogowe i inne działania</i>	47
4.2.5 <i>Harmonogram zmniejszenia wydatków poprzez zamrożenie wzrostu wynagrodzeń</i>	47
5 PRZEWIDYWANE EFEKTY FINANSOWE POSZCZEGÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ WRAZ Z OKREŚLENIEM METODOLOGII ICH OBLICZANIA	47
5.1 EFEKTY FINANSOWE ZMNIEJSZENIA WYDATKÓW BIEŻĄCYCH NA OŚWIATĘ	47
5.2 EFEKTY FINANSOWE ZMNIEJSZENIA WYDATKÓW BIEŻĄCYCH NA OPIEKĘ SPOŁECZNĄ	48
5.3 EFEKTY FINANSOWE ZMNIEJSZENIA WYDATKÓW NA ADMINISTRACJĘ	50
5.4 EFEKTY FINANSOWE ZMNIEJSZENIA WYDATKÓW NA ZADANIA DROGOWE I INNE DZIAŁANIA	52
5.5 EFEKTY FINANSOWE ZAMROŻENIA WZROSTU WYNAGRODZEŃ WRAZ POCHODNYMI	53
5.6 PODSUMOWANIE EFEKTÓW FINANSOWYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ	54
6 UZASADNIENIE PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ	56
6.1 DZIAŁANIA DOTYCHCZAS WYKONANE	56
6.2 DZIAŁANIA DO WYKONANIA W 2014 ROKU	57
6.3 DZIAŁANIA DO REALIZACJI W KOLEJNYCH LATACH	58
7 PROGNOZA BUDŻETU POWIATU ŚWIEBODZIŃSKIEGO DO ROKU 2021	59
8 SPIS TABEL I RYSUNKÓW	69
8.1 SPIS TABEL	69
8.2 SPIS RYSUNKÓW	70

Program postępowania ostrożnościowego opracowany został w celu przedstawienia go wraz z wnioskiem o udzielenie pożyczki z budżetu państwa, w trybie art. 224 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2013r., poz. 885 z późn.zm.).

Oprócz prezentacji Powiatu Świebodzińskiego dokument ten zawiera:

- analizę stanu finansów Powiatu Świebodzińskiego;
- plan przedsięwzięć ostrożnościowych wraz z harmonogramem ich przeprowadzania;
- wskazanie przewidywanych efektów finansowych poszczególnych przedsięwzięć wraz z metodologią ich obliczania;
- uzasadnienie podejmowanych działań ostrożnościowych, oraz
- Wieloletnią Prognozę Finansową Powiatu Świebodzińskiego uwzględniającą efekty finansowe podejmowanych działań ostrożnościowych.

Powyższe elementy niezbędne są, dla spełnienia kryteriów wskazanych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2010 r. w sprawie pożyczek z budżetu państwa udzielanych jednostkom samorządu terytorialnego w ramach postępowań ostrożnościowych lub naprawczych (Dz. U. Nr 257, poz. 1730).

Opracowanie i wdrożenie planu ostrożnościowego dla Powiatu Świebodzińskiego ma na celu poprawę sytuacji finansowej jednostki oraz zabezpieczenie stabilizacji finansowej dla prawidłowego realizowania zadań, zagrożonych w związku z koniecznością dokonywania zapłaty zobowiązań zawartej ugody pozasądowej oraz negocjowanej ugody sądowej. Zawarcie ugód stanowi następstwo niekorzystnego nieprawomocnego wyroku sądowego I instancji o zwrot pobranej kary za niedotrzymanie terminu wykonania zadania oraz roszczeń wykonawcy tej inwestycji za wykonanie pozaumownych robót dodatkowych.

W analizach budżetu powiatu za lata 2011-2014 uwzględniano wykonanie za lata 2011-2013 oraz planowane wartości budżetu na rok 2014 wg danych na dzień 30 czerwca 2014 rok.

Wdrożenie działań ostrożnościowych w latach 2014-2015 ma przynieść efekty finansowe, gwarantujące uzyskanie spełnienia wskaźników zadłużenia w roku spłaty pożyczki.

1 PREZENTACJA POWIATU ŚWIEBODZIŃSKIEGO

1.1 INFORMACJE OGÓLNE

Powiat Świebodziński zamieszkuje 55.499¹ mieszkańców. Powiat obejmuje administracyjnie terytorium sześciu gmin, w tym dwie gminy miejskie: Świebodzin i Zbąszynek oraz cztery gminy wiejskie: Lubrza, Łagów, Skąpe i Szczaniec.

Siedzibą Powiatu jest miasto Świebodzin.

Powiat Świebodziński realizuje zadania poprzez następujące jednostki organizacyjne:

- 1) Starostwo Powiatowe w Świebodzinie,
- 2) Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie,
- 3) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie,
- 4) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Świebodzinie,
- 5) Zespół Szkół Ogólnokształcących w Świebodzinie,
- 6) Powiatowy Zespół Szkół Technicznych i Zawodowych w Świebodzinie,
- 7) Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Świebodzinie,
- 8) Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Świebodzinie,
- 9) Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Świebodzinie,
- 10) Dom Pomocy Społecznej w Glińsku,
- 11) Dom Pomocy Społecznej w Jordanowie,
- 12) Dom Pomocy Społecznej w Toporowie,
- 13) Dom Dziecka Nr 1 w Świebodzinie,
- 14) Dom Dziecka Nr 2 w Świebodzinie,
- 15) Dom Dziecka Nr 3 w Świebodzinie,
- 16) Dom Dziecka Nr 4 w Świebodzinie,
- 17) Dom Dziecka Nr 5 w Świebodzinie,
- 18) Dom Dziecka Nr 6 w Świebodzinie (od 18 czerwca 2014),
- 19) Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Świebodzinie,

oraz w ramach administracji zespolonej:

- 20) Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Świebodzinie,

---

¹ Liczba mieszkańców powiatu na dzień 31 marca 2014 roku – dane z rejestru wyborców Państwowej Komisji Wyborczej.

- 21) Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Świebodzinie,
- 22) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie,
- 23) Komenda Powiatowa Policji w Świebodzinie.

1.2 ZREALIZOWANE DZIAŁANIA POWIATU ŚWIEBODZIŃSKIEGO

W styczniu 2009 roku zlikwidowano Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Świebodzinie. Na bazie majątku zlikwidowanego SP ZOZ powstała placówka niepubliczna ogólnopolskiej Grupy Nowy Szpital. Samorząd powiatowy pokrył wszystkie zobowiązania zlikwidowanego SP ZOZ w 2009 roku, które wg bilansu wyniosły 9.225.714,78 zł. Zadłużenie powiatu wzrosło w 2009 roku do 21.864.436,53 zł. W ówczesnym czasie powiat nie uzyskał na tą spłatę zobowiązań żadnych środków zewnętrznych i pokrył stratę SP ZOZ kosztem realizacji zadań własnych powiatu.

Powiat Świebodziński utworzył 29 czerwca 2010 roku jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą „Powiatowy Ośrodek Rehabilitacyjno – Wypoczynkowy „Pałac” w Przełazach spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” (Akt notarialny z dnia 30.07.2010r. Rep. A-7220/2010), której przedmiot działalności obejmuje zadania powiatu wynikające z art. 35a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w szczególności: rehabilitacja społeczna, podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności, promocji i ochrony zdrowia oraz wspierania osób niepełnosprawnych. Kapitał zakładowy spółki wynosi 304.546,03 zł i dzieli się na 10 udziałów po 30.454,60 zł za każdy udział. Wartość środków trwałych PORW na koniec roku 2013 wyniosła 404.711,03 zł (128.061,64 zł netto). Spółka dzierżawi majątek o wartości 2.524.905,12 zł a rok 2013 zamknęła zyskiem netto w wysokości 575,36 zł.

W roku 2011 przeprowadzona została reorganizacja placówek oświatowych w wyniku zmniejszającej się liczby uczniów szkół średnich we wcześniejszych latach i ówczesnych przewidywaniach utrzymania się tej tendencji w latach kolejnych. Wówczas to (w 2011) zlikwidowany został Zespół Szkół Technicznych w Świebodzinie, którego uczniowie zostali przeniesieni do Powiatowego Zespołu Szkół Technicznych i Zawodowych w Świebodzinie oraz do Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Świebodzinie. W tym samym roku Zespół Szkół Technicznych w Zbąszynku wraz z internatem przekazano do prowadzenia dla Gminy Zbąszynek, która wystąpiła o przejęcie tego zadania od powiatu. Funkcjonujący Zespół Szkół Specjalnych przy Lubuskim Ośrodku

Rehabilitacyjno - Ortopedycznym im. Dr. Lecha Wierusza w Świebodzinie (LORO) z uwagi na znikomą liczbę uczniów przebywających długotrwale w placówce medycznej został zlikwidowany. Zadania opieki nad dziećmi przebywającymi w lecznicy, dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, przejął Zespół Szkół Ogólnokształcących w Świebodzinie - bezpośrednio sąsiadujący z lecznicą. Natomiast uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych będący pacjentami LORO mają możliwość pobierania nauki w Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym w Świebodzinie. Ponieważ tendencja spadku liczby uczniów utrzymać się będzie jeszcze w ciągu najbliższych lat, zasadne było ograniczenie liczebności placówek oświatowych, które będą wymagały dalszych reorganizacji wewnętrznej ich struktury. Tabela przedstawia symulację spadku liczebności uczniów w szkołach na terenie powiatu świebodzińskiego.

Tabela 1. Symulacja zmian w liczebności uczniów w Powiecie Świebodzińskim latach 2011-2025

Rok szkolny	Liczba uczniów wg 3 kolejnych roczników przypadających na rok szkolny	zmiana liczby uczniów z roku na rok szkolny	Zmiana liczby uczniów w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011	Średnia liczba uczniów w szkołach (w roku kalendarzowym)	
2010/2011	2 325	-	-	2011	2 285
2011/2012	2 205	- 120	- 120	2012	2 176
2012/2013	2 119	- 86	- 206	2013	2 085
2013/2014	2 018	- 101	- 307	2014	1 985
2014/2015	1 919	- 99	- 406	2015	1 898
2015/2016	1 856	- 63	- 469	2016	1 831
2016/2017	1 780	- 76	- 545	2017	1 753
2017/2018	1 699	- 81	- 626	2018	1 686
2018/2019	1 660	- 39	- 665	2019	1 646
2019/2020	1 617	- 43	- 708	2020	1 622
2020/2021	1 631	14	- 694	2021	1 638
2021/2022	1 652	21	- 673	2022	1 678
2022/2023	1 729	77	- 596	2023	1 758
2023/2024	1 817	88	- 508	2024	1 837
2024/2025	1 878	61	- 447	2025	1 893
2025/2026	1 922	44	- 403		

Źródło: Na podstawie rocznika statystycznego.

Przy założeniu liczebności w oddziale (klasie) 30 uczniów, w roku 2011 było 76 oddziałów, w 2014 jest 66 a w 2020 będzie ich tylko 54.

W roku 2011 przeprowadzona została również reorganizacja placówek opiekuńczo wychowawczych w powiecie. Dostosowując strukturę placówek do wymogów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej konieczne było utworzenie w miejsce jednego domu skupiającego ponad 100 dzieci, pięciu samodzielnych Domów (jednostek budżetowych), w których maksymalna liczba dzieci nie przekroczy 14 osób. Do obsługi administracyjno-finansowej domów dziecka utworzono kolejną jednostkę budżetową.

Proces ten dokończony został w bieżącym roku 2014, kiedy to utworzony został kolejny szósty dom dziecka (od 18 czerwca 2014r.). Na początek roku 2014 przypadła zmiana podstawy zatrudnienia pedagogów w placówkach opiekuńczo wychowawczych, z dotychczasowej Karty Nauczyciela na Kodeks Pracy.

1.3 NOWE DZIAŁANIA POWIATU ŚWIEBODZIŃSKIEGO

Powiat Świebodziński jest liderem utworzonego Związku Powiatów Lubuskich zrzeszającego większość powiatów ziemskich województwa Lubuskiego. Głównym celem związku jest realizacja projektu systemowego obejmującego:

- kompleksową modernizację danych ewidencji gruntów i budynków oraz opracowanie baz danych numerycznej mapy ewidencyjnej (EGiB), w celu wymiany tych danych pomiędzy ewidencją gruntów i budynków, a innymi rejestrami publicznymi za pośrednictwem teleinformatycznego zintegrowanego systemu informacji o nieruchomościach (ZSIN);
- przekształcenie analogowej mapy zasadniczej do bazy danych numerycznej obiektowej mapy zasadniczej (BDOT500);
- cyfryzację zbiorów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz udostępnianie ich poprzez portal internetowy uprawnionym podmiotom oraz udostępnianie publiczne ogólnych danych ewidencyjnych poprzez GEOPORTAL;
- założenie bazy danych geodezyjnej sieci uzbrojenia terenu (GESUT);

Projekt ten będzie realizowany jako jeden z kluczowych dla Województwa Lubuskiego w ramach Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. Podobny charakter będzie miał projekt systemowy dotyczący modernizacji bazy kształcenia szkolnictwa zawodowego, realizowany w ramach LRPO wraz z innymi powiatami.

Powiat Świebodziński przystąpił do tworzonego Świebodzińskiego Obszaru Funkcjonalnego będącego płaszczyzną współpracy Gmin z terenu powiatu świebodzińskiego i Powiatu a obejmującego następujące dziedziny:

- planowanie strategiczne i przestrzenne;
- rozwój gospodarczy i wspólne działania na rzecz pozyskiwania inwestorów;
- ochronę dziedzictwa kulturowego;
- ochronę środowiska;
- ochronę przeciwpowodziową;
- oświatę, kulturę, sport i turystykę; oraz
- poprawę infrastruktury.

Efektym współpracy ma być poprawa jakości życia mieszkańców.

Powiat Świebodziński jest inicjatorem „Partnerstwa na rzecz dziecka osieroconego”, projektu realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, którego celem ma być zmniejszenie liczby dzieci trafiających do instytucjonalnych form opieki nad sierotami naturalnymi, a głównie społecznymi.

1.4 DANE W ZAKRESIE MIENIA POWIATU ŚWIEBODZIŃSKIEGO

Pierwsze nabycie mienia Powiatu Świebodzińskiego niezbędnego do wykonywania zadań statutowych, nastąpiło na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 roku – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. Nr 133, poz. 872 z późn. zm.). W kolejnych latach funkcjonowania powiatu następowały zmiany wywołane zmianami w strukturze jednostek (np. przekazanie szkół do innego organu prowadzącego jak Zespół Szkół Leśnych w Rogozińcu, Zespół Szkół Technicznych w Zbąszynku, czy sprzedaż majątku zbędnego dla potrzeb realizacji zadań powiatu, np. po przeniesieniu jednostek do innych obiektów), jak również wynikające z prowadzonych inwestycji, w tym niezbędnych do utrzymania prawidłowego stanu nieruchomości, obiektów i dróg (np. budowa nowych domów dziecka, inwestycje drogowe, zakup środków transportu i wyposażenia jednostek).

Na podstawie informacji o stanie mienia komunalnego – Powiatu Świebodzińskiego za lata 2012 i 2013 przedstawiono poniżej informację o wielkości zaewidencjonowanego majątku, według poszczególnych grup, wraz z informacją o istotnych zmianach jakie nastąpiły w roku 2013.

Tabela 2. Kształtowanie się wielkości majątku Powiatu Świebodzińskiego w latach 2012-2013

(w tys. złotych)

Wyszczególnienie	2012	2013	Uwagi
Grunty	36 541	36 726	nabycie działki pod budowę ścieżki rowerowej
Budynki	35 875	34 169	sprzedaż nieruchomości przy ul Łużyckiej 17 w Świebodziźnie przyjęcie do ewidencji nowo wybudowanych budynków domów dziecka przy ul. Słonecznej w Świebodziźnie
Budowle	37 729	37 742	przyjęcie do ewidencji przyłącza wody z sieci do budynków Domu Pomocy Społecznej w Glińsku
Środki transportu	6 828	6 880	zakup samochodu dostawczego (do utrzymania dróg powiatowych)
Komputery	1 393	1 415	wymiana sprzętu w jednostkach
Inne	16 528	17 063	wzrost wartości głównie w związku z zakupem nowego wyposażenia domów dziecka i Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Świebodziźnie
Ogółem wartość:	134 894	133 995	x

Źródło: Sprawozdania Powiatu Świebodzińskiego

Na rok 2014 zaplanowano w budżecie powiatu znaczne pozycje ze sprzedaży majątku powiatu. W przeważającej części są to sprzedaże nieruchomości opuszczonych, po przeniesieniu domu dziecka do nowo wybudowanych budynków, oraz po przeniesieniu szkół i administracji Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego do innego budynku.

Tabela 3. Sprzedaż praw majątkowych w budżecie Powiatu Świebodzińskiego roku 2014

Wyszczególnienie	Plan 2014	Wykonanie na 30.06.2014	Uwagi
Sprzedaż nieruchomości przy ul. Okrężnej 4 i 5 (SOSW)	2 862 000,00	0,00	ogłoszono przetarg
Sprzedaż nieruchomości przy ul. Łużyckiej 44 (DD)	2 999 000,00	0,00	III przetarg – brak oferty
Sprzedaż działek przy ul. Łużyckiej w Świebodzinie	456 000,00	183 000,00	sprzedano 2 działki; przetarg na 3 działki – brak ofert
Sprzedaż działki przy ul. Partyzanckiej w Świebodzinie	374 000,00	374 000,00	
Pozostałe	7 000,00	10 586,00	w tym VAT 3.586 zł
Ogółem wartość:	6 698 000,00	567 586,00	różnica = 6 130 414,00

Źródło: Sprawozdania Powiatu Świebodzińskiego

Ogłoszono przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości zabudowanej położonej w jednostce ewidencyjnej: Świebodzin – miasto, obręb ewidencyjny: 2, przy ul. Okrężnej 4, powiat świebodziński, województwo lubuskie, oznaczonej ewidencyjnie działką nr 245 o powierzchni 0,3076 ha, objętej księgą wieczystą ZG1S/00004085/6 prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Świebodzinie. Termin przetargu ustalono na 25 września 2014r., a cena wywoławcza wynosi 2.300.000 zł netto.

Na dzień 26 czerwca 2014 ogłoszono III przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości zabudowanej, położonej w jednostce ewidencyjnej: Świebodzin - miasto, obręb ewidencyjny: 3 przy ul. Łużyckiej 44, powiat świebodziński, woj. lubuskie, oznaczonej ewidencyjnie działkami nr 328/27 i nr 328/28 o pow.0,7656 ha, z ceną wywoławczą 2.999.000 zł netto. Brak wyniku przetargu.

Z zaplanowanej sprzedaży pięciu działek, dwie z nich zostały sprzedane za kwotę 183.000 zł netto, a na pozostałe trzy działki gruntowe niezabudowane:

- nr 328/13 o pow. 0,0735 ha, wraz z udziałem 1/8 w wewnętrznej drodze dojazdowej działka nr 328/10 o pow. 0,2430 ha,
- nr 328/14 o pow. 0,0733 ha, wraz z udziałem 1/8 w wewnętrznej drodze dojazdowej działka nr 328/10 o pow. 0,2430 ha,
- nr 328/15 o pow. 0,0731 ha, wraz z udziałem 1/8 w wewnętrznej drodze dojazdowej działka nr 328/10 o pow. 0,2430 ha,

każda za cenę wywoławczą 85.000 zł netto, ogłoszono przetarg ustny nieograniczony na dzień 18 czerwca 2014r. Brak wyniku przetargu.

W ostatnim czasie została zwolniona kolejna nieruchomości (przeniesiono Dom Dziecka Nr 4 do innej siedziby), przy ul. Piłsudskiego 48 w Świebodzinie. Nieruchomość ta jest w trakcie przygotowania do sprzedaży.

2 ANALIZA STANU FINANSÓW POWIATU W LATACH 2011-2014

2.1 DOCHODY BUDŻETOWE

Podstawowymi źródłami dochodów powiatu świebodzińskiego są subwencje, udziały w podatkach, dotacje oraz dochody własne.

Ustawowym podziałem dochodów jest ich podział na dochody bieżące i majątkowe. Zgodnie z zapisem art. 235 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2013r., poz. 885 z późn.zm.), do dochodów majątkowych zalicza się: dotacje i środki przeznaczone na inwestycje, dochody ze sprzedaży majątku, oraz dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, natomiast dochody bieżące, to po prostu te niebędące majątkowymi.

W poniższej tabeli przedstawiono wykonanie dochodów budżetowych w latach 2011-2013 z podziałem na dochody bieżące i majątkowe. Ponadto z dochodów majątkowych wyszczególniono wartości jakie uzyskano w poszczególnych latach ze sprzedaży majątku powiatu. Tabela prezentuje również wskaźnik dynamiki zmiany wykonania dochodów roku 2012 i 2013 w stosunku do roku poprzedniego, oraz udział dochodów bieżących i majątkowych w dochodach ogółem – dla każdego roku.

Tabela 4. Wykonanie dochodów w latach 2011-2013

Treść	Wykonanie			Dynamika wykonania	
	2011	2012	2013	2012/2011	2013/2012
Dochody razem, z tego:	69 583 595,83	57 731 418,74	55 004 562,38	79,05%	95,28%
dochody bieżące	58 055 634,23	51 147 512,49	53 458 532,63	92,08%	104,52%
dochody majątkowe, w tym:	11 527 961,60	6 583 906,25	1 546 029,75	13,41%	23,48%
<i>dochody ze sprzedaży majątku</i>	<i>9 596 436,60</i>	<i>2 776 503,15</i>	<i>997 373,65</i>	<i>10,39%</i>	<i>35,92%</i>
<i>Dochody bieżące /dochody ogółem</i>	<i>83,43%</i>	<i>88,60%</i>	<i>97,19%</i>	<i>x</i>	<i>x</i>
<i>Dochody majątkowe /dochody ogółem</i>	<i>16,57%</i>	<i>11,40%</i>	<i>2,81%</i>	<i>x</i>	<i>x</i>

Źródło: Sprawozdania Powiatu Świebodzińskiego

Jak wynika z powyższej tabeli, w powiecie świebodzińskim na przestrzeni lat 2011-2013 obserwuje się spadek dochodów ogółem z roku na rok. Główną przyczyną tendencji spadkowej dochodów powiatu jest znacznie malejąca z roku na rok wielkość wpływów

uzyskiwanych ze sprzedaży majątku. Na wysoką wartość dochodów majątkowych w 2011 roku, wpłynęła jednorazowo sprzedaż nieruchomości po zlikwidowanym w 2009 r. SP ZOZ w Świebodzinie. W roku 2012 nastąpiły dwie znaczące sprzedaże nieruchomości, tj. zespołu pałacowo-parkowego w Chociulach za kwotę 1.237.500 zł, oraz działki zabudowanej obiektami o funkcji turystyczno-wypoczynkowej w Łagowie za kwotę 924.150 zł. Natomiast w roku 2013 przypadła sprzedaż nieruchomości zabudowanej przy ul. Łużyckiej w Świebodzinie za kwotę 680.000 zł i trzech działek niezabudowanych za łączną wartość 297.720 zł.

Spadek dochodów bieżących z roku 2011 na 2012 do 92% wynika, z wykonanej w 2011 jednorazowej pozycji dochodu bieżącego tj. pobrania kary za nieterminowe wykonanie umowy w wysokości 2.915.572,02 zł. Innym czynnikiem powodującym spadek dochodów w 2012 rok jest przeprowadzona (w 2011) reorganizacja placówek oświatowych, w tym przekazanie do prowadzenia Gminie Zbąszynek ponadgimnazjalnego zespołu szkół technicznych, co wpłynęło na tak znaczące zmniejszenie subwencji oświatowej. Od 2012 roku subwencja na uczniów kształcących się w tym zespole przekazywana jest bezpośrednio z ministerstwa do Gminy Zbąszynek.

W roku 2013 można już zaobserwować prawidłową tendencję wzrostu dochodów bieżących w stosunku do roku 2012. Wzrost tych dochodów o niemal 5 %, wynika głównie ze wzrostu dochodów własnych o niemal 8 %, wpływów w podatku od osób fizycznych o niemal 10 %, dotacji na zadania zlecone o ponad 6 % i subwencji oświatowej o niemal 2 %.

Poniższa tabela przedstawia wybrane pozycje dochodów bieżących, które zaważyły na wzrost dochodów bieżących w roku 2013.

Tabela 5. Wykonanie dochodów bieżących według źródeł, latach 2012-2013

Wyszczególnienie	Wykonanie	Wykonanie	Różnica	Dynamika
	2012	2013	2013-2012	2013/2012
Dochody bieżące	51 147 512,49	53 458 532,63	2 311 020,14	104,52%
w tym:				
subwencja ogólna	23 487 974,00	23 884 680,00	396 706,00	101,69%
udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych	7 012 349,00	7 661 801,00	649 452,00	109,26%
dotacje na zadania zlecone	6 629 888,92	7 043 349,07	413 460,15	106,24%
dochody własne	9 584 533,56	10 316 039,86	731 506,30	107,63%
w tym:				
uzyskane przez jednostki budżetowe	6 064 903,73	6 301 228,03	236 324,30	103,90%
kary pieniężne i grzywny	51 932,91	550 017,96	498 085,05	1 059,09%

Źródło: Sprawozdania Powiatu Świebodzińskiego

Na rok 2014 zaplanowano wzrost dochodów o 10 %, jednak wynika to głównie ze wzrostu dochodów majątkowy w tym ze sprzedaży majątku. Dochody bieżące zaplanowano na poziomie 97 %, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Wykonanie dochodów w latach 2013-2014

Wyszczególnienie	Wykonanie	Plan (stan na 30.06.2014r.)	Dynamika
	2013	2014	2014/2013
Dochody razem w tym:	55 004 562,38	60 528 498,00	110,04%
dochody bieżące	53 458 532,63	52 177 222,00	97,60%
dochody majątkowe w tym:	1 546 029,75	8 351 276,00	540,18%
dochody ze sprzedaży majątku	997 373,65	6 730 630,00	674,84%

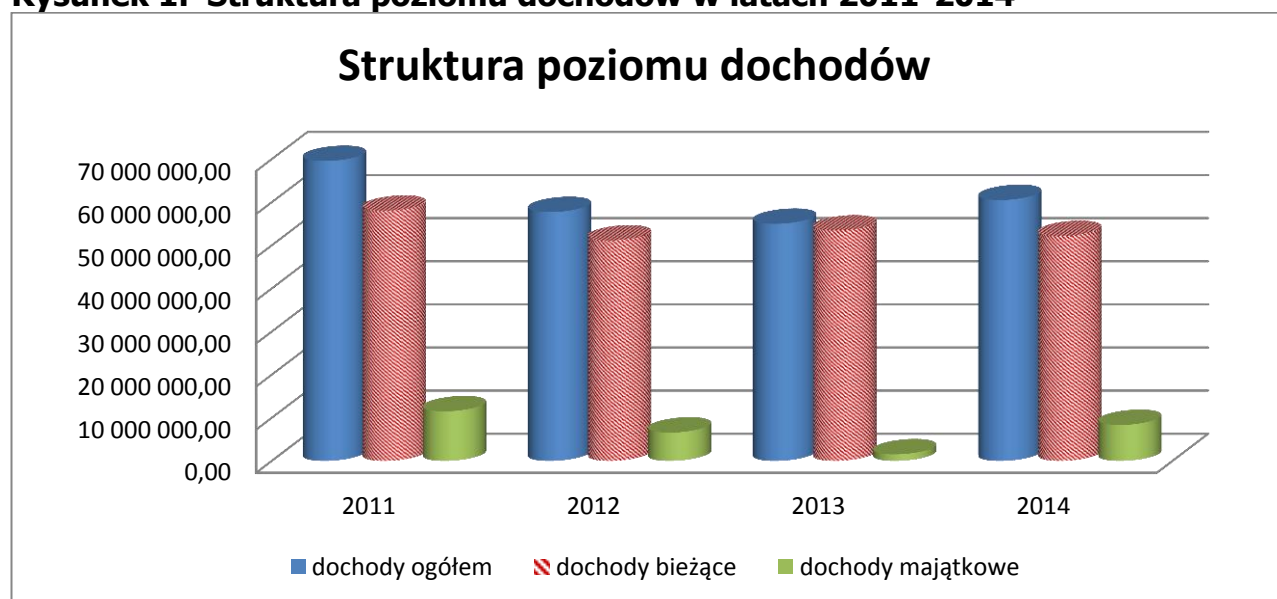
Źródło: Sprawozdania i uchwały Powiatu Świebodzińskiego.

W roku 2014 zaplanowano znaczną pozycję sprzedaży majątku, na co składa się pozycje szczegółowo opisane w tabeli 3 na stronie 9 opracowania.

Analizując poszczególne źródła dochodów zauważyć można, że na zmniejszenie dochodów bieżących w roku 2014 zaważyło zmniejszenie na ten rok subwencji oświatowej o kwotę 1.187.547 zł. Część oświatowa subwencji ogólnej stanowi ok 30% dochodów ogółem, co jest największą pozycją budżetu po stronie dochodów.

Poziom dochodów wykonanych w latach 2011-2013 i planowanych na rok 2014 z podziałem dochodów na bieżące i majątkowe przedstawione zostały na poniższych wykresach.

Rysunek 1. Struktura poziomu dochodów w latach 2011-2014

Źródło: Sprawozdania Powiatu Świebodzińskiego

W kolejnej tabeli zaprezentowane zostały poszczególne źródła dochodów wykonane w 2013 roku oraz zaplanowane na 2014 rok, z prezentacją struktury tych dochodów w dochodach ogółem powiatu. Wykazano również w tych pozycjach różnice planowanych pozycji na 2014 rok w stosunku do wykonania ich w roku 2013. Wzrost dochodów ogółem na 2014 o 10 % wynika ze znacznej pozycji sprzedaży majątku zaplanowanej na 2014 rok, która stanowi 11 % planowanych dochodów na ten rok.

Tabela 7. Struktura i dynamika dochodów w latach 2013 i 2014 roku

Treść	Wykonanie 2013	Struktura	Plan 2014	Struktura	Zmiana	Wzrost
			Stan na 30.06.2014 r.		2014 - 2013	
subwencja ogólna, <i>w tym:</i>	23 884 680,00	43,42%	22 533 697,00	37,23%	-1 350 983,00	94,34%
<i>część oświatowa</i>	<i>19 061 856,00</i>	<i>34,66%</i>	<i>17 874 309,00</i>	<i>29,53%</i>	<i>-1 187 547,00</i>	<i>93,77%</i>
<i>część wyrównawcza</i>	<i>2 502 333,00</i>	<i>4,55%</i>	<i>2 315 883,00</i>	<i>3,83%</i>	<i>-186 450,00</i>	<i>92,55%</i>
<i>część równoważąca</i>	<i>2 207 675,00</i>	<i>4,01%</i>	<i>2 343 505,00</i>	<i>3,87%</i>	<i>135 830,00</i>	<i>106,15%</i>
udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych	7 661 801,00	13,93%	8 022 183,00	13,25%	360 382,00	104,70%
udziały w podatku dochodowym od osób prawnych	486 099,71	0,88%	470 000,00	0,78%	-16 099,71	96,69%
dotacje na zadania własne (§ 2130, 6430)	3 816 232,99	6,94%	4 415 494,00	7,29%	599 261,01	115,70%
dochody z opłat (§ 0420, 0470, 0490, 0690)	2 667 540,12	4,85%	2 797 057,00	4,62%	129 516,88	104,86%
dochody ze sprzedaży majątku	997 373,65	1,81%	6 730 630,00	11,12%	5 733 256,35	674,84%
pozostałe dochody własne	7 096 300,48	12,90%	7 188 263,00	11,88%	91 962,52	101,30%
razem dochody własne	46 610 027,95	84,74%	52 157 324,00	86,17%	5 547 296,05	111,90%
dotacje na zadania zlecone (§ 2110)	7 043 349,07	12,81%	7 055 500,00	11,66%	12 150,93	100,17%
pozostałe dotacje	958 251,29	1,74%	758 666,00	1,25%	-199 585,29	79,17%
dotacje i środki na realizację projektów (UE) inwestycyjne i bieżące	392 934,07	0,71%	557 008,00	0,92%	164 073,93	141,76%
razem dochody z innych źródeł	8 394 534,43	15,26%	8 371 174,00	13,83%	-23 360,43	99,72%
Ogółem dochody	55 004 562,38	100,00%	60 528 498,00	100,00%	5 523 935,62	110,04%

Źródło: Sprawozdania i uchwały Powiatu Świebodzińskiego

Największym źródłem dochodów w powiecie świebodzińskim są subwencje z budżetu państwa (oświatowa, równoważąca i wyrównawcza), których udział w dochodach ogółem stanowi odpowiednio 43 % i 37 %. Drugim w kolejności największym źródłem dochodów są udziały w PIT, które osiągnęły w 2013 roku niemal 14 % wykonanych dochodów, a na 2014 rok przewiduje się ich na poziomie 13 % ogółu planowanych dochodów. Trzecim co do wielkości źródłem są dotacje na zadania zlecone oraz pozostałe dochody własne które stanowiły niemal 13 % ogółu wykonanych dochodów w 2013 roku, a w 2014 prawie 12 %.

Z uwagi na znaczną pozycję zaplanowanych na 2014 rok dochodów ze sprzedaży majątku (wzrost w stosunku do roku ubiegłego o 5,7 mln zł) źródło to stanowi aż 11 % ogółu dochodów gdzie za 2013 wynosiło niespełna 2%.

Tabela 8. Dynamika zmian subwencji ogólnej i udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych w latach 2011- 2014

Treść	Wykonanie	Wykonanie	Wykonanie	Plan
	2011	2012	2013	2014
subwencja ogólna	25 911 239,00	23 487 974,00	23 884 680,00	22 533 697,00
<i>zmiana rok do roku</i>		<i>-2 423 265,00</i>	<i>396 706,00</i>	<i>-1 350 983,00</i>
		<i>91%</i>	<i>102%</i>	<i>94%</i>
udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych	6 342 637,00	7 012 349,00	7 661 801,00	8 022 183,00
<i>zmiana rok do roku</i>		<i>669 712,00</i>	<i>649 452,00</i>	<i>360 382,00</i>
		<i>111%</i>	<i>109%</i>	<i>105%</i>

Źródło: Sprawozdania i uchwały Powiatu Świebodzińskiego

Znaczne zmniejszenie subwencji ogólnej w roku 2012 jest wynikiem przeprowadzonej reorganizacji placówek oświatowych w powiecie świebodzińskim w roku 2011 (patrz strona 5-6), co spowodowało zmniejszenie subwencji – części oświatowej o prawie 2,7 mln zł (przekazanie jednego zespołu szkół do prowadzenia Gminie Zbąszynek oraz likwidacja przyszpitalnej szkoły specjalnej).

W wyniku tych zmian zmalała jednorazowo liczba uczniów uczących się w szkołach powiatu o 429 uczniów szkół i internatu, a na wysokość subwencji oświatowej ma największy wpływ właśnie liczba uczniów. W kolejnej tabeli zaprezentowana została liczba uczniów w latach 2011- 2014 ucząca się w szkołach powiatu świebodzińskiego.

Tabela 9. Liczba uczniów w szkołach powiatu w latach 2011-2014

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014
Liczba uczniów	2 897	2 506	2 280	2 014
<i>zmiana</i>		<i>-391</i>	<i>-226</i>	<i>-266</i>
w tym:				
w szkołach ponadgimnazjalnych	2 662	2 285	2 062	1 800
w szkołach specjalnych	235	221	218	214

Źródło: Materiały wydziału Edukacji i Sprawa Społecznych Starostwa Powiatowego w Świebodziźnie

Jak wynika z powyższych danych, tendencja liczby uczniów w szkołach powiatu jest malejąca o ponad 200 uczniów z roku na rok. Pomimo corocznego wzrostu kwoty bazowej będącej podstawą naliczania subwencji oświatowej, malejąca liczba uczniów powoduje tak znaczny spadek kwoty subwencji.

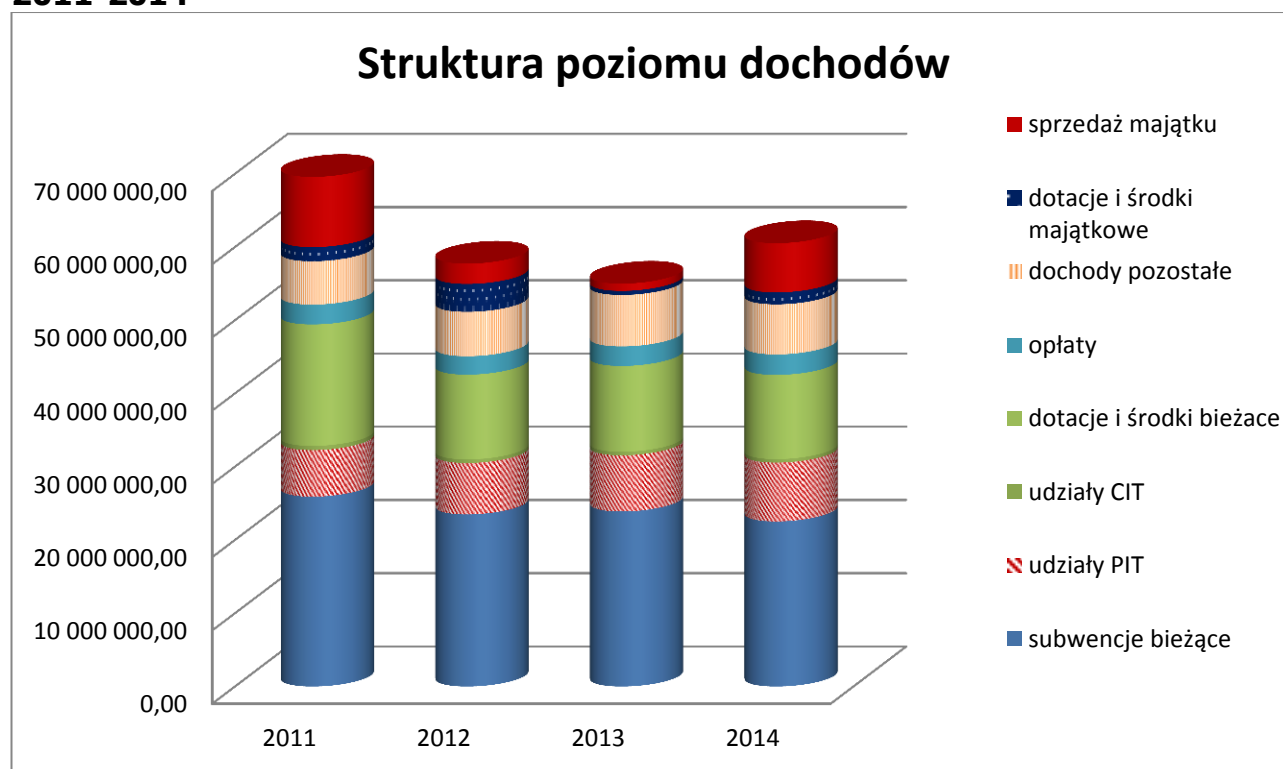
Tabela 10. Subwencja oświatowa w latach 2010-2014

Lata	Wartość subwencji oświatowej	Zmiana
2014	17 874 309	-978 338
2013	18 852 647	351 794
2012	18 500 853	-2 665 603
2011	21 166 456	-231 425
2010	21 397 881	

Źródło: Sprawozdania i uchwały Powiatu Świebodzińskiego

Strukturę dochodów powiatu w latach 2013-2014 wg poszczególnych źródeł ich pozyskiwania zaprezentowano również w formie graficznej na kolejnym wykresie.

Rysunek 2. Struktura dochodów powiatu świebodzińskiego wg źródeł w latach 2011-2014

Źródło: Sprawozdania Powiatu Świebodzińskiego

Tabela 11. Dochody powiatu według działów w latach 2011-2014

Dział	Wykonanie	Wykonanie	Wykonanie	Plan
	2011	2012	2013	2014
010 Rolnictwo i łowiectwo	37 818,54	46 114,64	72 487,49	60 000,00
020 Leśnictwo	96 344,20	100 486,44	104 209,40	111 000,00
600 Transport i łączność	2 981 165,40	1 828 963,00	385 747,45	1 645 983,00
700 Gospodarka mieszkaniowa	10 040 837,13	3 044 171,97	1 340 774,75	7 150 408,00
710 Działalność usługowa	2 046 561,05	1 172 875,70	1 562 980,55	1 137 459,00
750 Administracja publiczna	280 997,14	228 444,01	270 636,40	277 819,00
752 Obrona narodowa	2 274,25	2 100,00	3 298,67	3 300,00

754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	3 761 066,53	3 861 912,58	4 019 755,00	4 042 820,00
756 Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	8 946 419,20	9 279 590,63	10 073 535,18	10 529 783,00
757 Obsługa długu publicznego	0,00	91,57	0,00	0,00
758 Różne rozliczenia	26 874 285,03	23 557 062,01	23 909 924,30	22 555 697,00
801 Oświata i wychowanie	191 518,44	1 053 094,27	750 554,02	275 357,00
851 Ochrona zdrowia	1 466 819,33	1 522 325,57	1 960 370,99	1 917 000,00
852 Pomoc społeczna	10 127 126,32	10 162 208,83	9 071 344,27	8 902 216,00
853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1 648 057,75	965 983,25	836 680,97	893 186,00
854 Edukacyjna opieka wychowawcza	943 007,45	779 947,68	544 108,92	898 050,00
900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	95 066,90	86 473,58	52 094,85	111 000,00
921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,00	513,97	17 420,00	0,00
926 Kultura fizyczna	44 231,17	39 059,04	44 872,17	17 420,00
Dochody	69 583 595,83	57 731 418,74	55 020 795,38	60 528 498

Źródło: Sprawozdania Powiatu Świebodzińskiego

Z analizy powyższej tabeli wynika, że znacząca i największa część dochodów jest ewidencjonowana w rozdziale *758 – Różne rozliczenia*, w którym są ujmowane dochody z tytułu subwencji otrzymywanych z budżetu państwa.

Kolejnym działem pod względem wielkości dochodów jest dział *756 – Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem* – w dziale tym największy udział stanowią udziały powiatu w podatku dochodowym od osób fizycznych - z roku na rok wykazujące tendencję wzrostową.

Duża część dochodów ewidencjonowana jest w dziale *852 - Pomoc społeczna*, gdzie na wysokość dochód ma wpływ malejąca z roku na rok dotacja otrzymywana z budżetu państwa z przeznaczeniem na funkcjonowanie trzech domów pomocy społecznej oraz rosnące dochody własne z tyt. opłat za pobyt w tych domach. Informację o wielkościach tych dochodów zamieszczono w poniższej tabeli.

Tabela 12. Dochody domów pomocy społecznej w latach 2011-2014

Treść	Wykonanie	Wykonanie	Wykonanie	Plan
	2011	2012	2013	2014
85202 Domy pomocy społecznej	7 719 378,97	8 263 910,25	8 433 169,30	8 290 670
w tym: 2130 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych powiatu	3 733 908,00	3 684 112,00	3 595 270,00	3 202 301
0830 Wpływy z usług	3 882 936,82	4 506 501,04	4 799 874,62	5 061 223

Źródło: Sprawozdania Powiatu Świebodzińskiego

Jak wynika z tabeli, jeszcze w roku 2011 udział odpłatności mieszkańców w dochodach na prowadzenie domów pomocy społecznej wynosił 50,3% natomiast na rok 2014 udział ten zaplanowano na poziomie 61,0%. Oznacza to sukcesywne przenoszenie ciężaru pokrywania kosztów pobytu mieszkańców domów, ze środków budżetu państwa na mieszkańców ich rodziny i samorządy gminne.

Do znaczących pozycji dochodów budżetu powiatu zaliczyć również należy dochody w dziale 600 - *Transport i łączność*, gdzie w kolejnych latach wystąpiły dotacje na realizację zadań inwestycyjnych i remontowych uzyskiwanych z budżetu państwa w ramach *Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych* oraz z tytułu pomocy finansowych z gmin Powiatu Świebodzińskiego.

W dziale 700 - *Gospodarka mieszkaniowa* wystąpiły sprzedaże majątku powiatu.

W dziale 754 - *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa* głównym źródłem dochodów jest dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat, z przeznaczeniem na funkcjonowanie Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej.

W dziale 801 - *Oświata i wychowanie* w 2012 roku wpłynęła kwota dofinansowania projektu modernizacji warsztatów szkolnych a w roku 2013 Gmina Zbąszynek udzieliła pomocy finansowej na modernizację obiektu na potrzeby szkoły specjalnej.

W dziale 851 - *Ochrona zdrowia*, ewidencjonowana jest przede wszystkim dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat z przeznaczeniem na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego (bezrobotni i dzieci w domach dziecka).

Natomiast w dziale 853 - *Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej* na wysokość dochodów wpływ mają środki, jakie powiat otrzymuje z Funduszu Pracy przeznaczone na

finansowanie kosztów wynagrodzeń i pochodnych pracowników Powiatowego Urzędu Pracy oraz środki z funduszy UE przeznaczone na realizację projektów.

2.2 WYDATKI BUDŻETOWE

Wydatki Powiatu Świebodzińskiego przeznaczane są na zadania powiatu wynikające katalogu zawartego w art. 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2013r., poz. 595 z późn.zm.).

Tak jak w przypadku dochodów, kategoryzuje się je na wydatki bieżące i majątkowe, ale dodatkowo w wydatkach bieżących wyodrębnia się grupy wymienione w art. 236 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

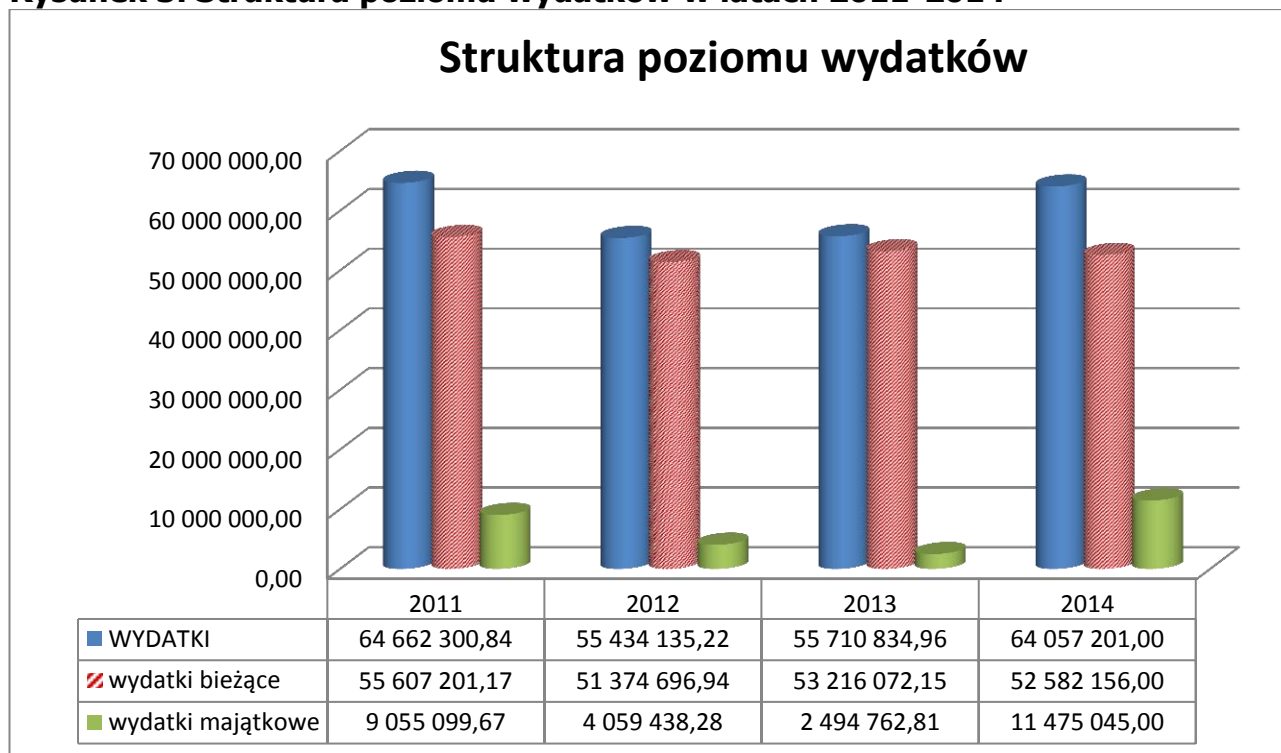
Poniższa tabela przedstawia informację o wykonanych wydatkach w latach 2011-2013 oraz planowanych na 2014 rok, z uwzględnieniem podziału na wydatki bieżące i majątkowe. W tabeli zaprezentowano wskaźnik procentowy zmiany tych pozycji w stosunku do roku poprzedniego oraz wskaźnik udziału procentowego wydatków bieżących i majątkowych w wydatkach ogółem w każdym z tych lat.

Tabela 13. Wydatki powiatu w latach 2011-2014

Treść	Wykonanie			Plan
	2011	2012	2013	2014
Wydatki razem	64 662 300,84	55 434 135,22	55 710 834,96	64 057 201
w tym:				
wydatki bieżące	55 607 201,17	51 374 696,94	53 216 072,15	52 582 156
wydatki majątkowe	9 055 099,67	4 059 438,28	2 494 762,81	11 475 045
<i>Dynamika - wskaźnik zmiany wydatków</i>				
wydatki ogółem	x	85,73%	100,50%	114,98%
wydatków bieżących	x	92,39%	103,58%	98,81%
wydatków majątkowych	x	44,83%	61,46%	459,97%
<i>Udział w wydatkach ogółem</i>				
wydatków bieżących	86,00%	92,68%	95,52%	82,09%
wydatków majątkowych	14,00%	7,32%	4,48%	17,91%

Źródło: Sprawozdania Powiatu Świebodzińskiego

Rysunek 3. Struktura poziomu wydatków w latach 2011-2014

Źródło: Sprawozdania Powiatu Świebodzińskiego

Jak wynika z przedstawionej tabeli w 2012 roku nastąpił znaczny spadek wydatków bieżących, co jest pochodną zmian organizacyjnych w oświacie w roku 2011. W roku 2013 nastąpił wzrost wydatków bieżących, który wynikał z wprowadzonych (od września 2012 rok) podwyżek wynagrodzeń nauczycieli i pedagogów oraz z powodu wzrostu nakładów na remonty dróg i znacznie wyższe nakłady na zimowe utrzymanie dróg powiatowych. Na 2014 zaplanowano dalsze ograniczenie wydatków bieżących o 630 tys. zł.

Wysokość wydatków majątkowych od 2011 do 2013 wykazuje tendencję malejącą, ponieważ na ich wysokość mają wpływ możliwości finansowania takich zadań w danym roku. Na 2014 rok wprowadzono zaplanowaną znaczną pozycję termomodernizacji placówek oświatowych jednak jej realizacja uzależniona jest od efektów zaplanowanej sprzedaży majątku.

Kolejna tabela przedstawia informację o wykonanych wydatkach w latach 2011-2013 oraz planowanych na 2014 rok, z uwzględnieniem podziału wśród wydatków bieżących i majątkowych grup wg w art. 236 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Tabela 14. Wydatki bieżące i majątkowe w latach 2011-2014 według grup

Treść	Wykonanie			Plan
	2011	2012	2013	2014
wydatki bieżące, z tego:	55 607 201,17	51 374 696,94	53 216 072,15	52 582 156
wynagrodzenia i składki od nich naliczane (bez środków z programów UE)	34 823 230,00	33 257 871,59	33 925 803,20	33 912 846

wydatki związane z realizacją zadań statutowych	13 657 578,91	12 794 894,56	13 886 250,47	12 897 764
dotacje	2 416 224,27	1 357 753,35	1 670 246,70	1 932 366
świadczenia na rzecz osób fizycznych	1 999 148,37	1 931 815,88	2 069 270,09	2 073 188
wydatki na programy i projekty realizowane z udziałem środków UE (art. 5 ust.1 pkt 2 i 3)	997 258,87	469 269,25	466 117,21	632 152
wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji	0,00	0,00	0,00	0
wydatki na obsługę długu	1 713 760,75	1 563 092,31	1 198 384,48	1 133 840
wydatki majątkowe, z tego:	9 055 099,67	4 059 438,28	2 494 762,81	11 475 045
inwestycje i zakupy inwestycyjne	2 549 618,37	3 773 217,88	2 022 762,81	11 152 674
dotacje	627 173,91	286 220,40	472 000,00	322 371
wydatki na programy i projekty realizowane z udziałem środków UE (art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3)	5 857 307,39	0,00	0,00	0
wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego	21 000,00	0,00	0,00	0
WYDATKI	64 662 300,84	55 434 135,22	55 710 834,96	64 057 201

Źródło: Sprawozdania Powiatu Świebodzińskiego

Z powyższej tabeli wynika, że wśród wydatków bieżących średnio 64 % wydatków ogółem stanowią wydatki z tyt. wynagrodzeń i pochodnych od nich naliczanych. Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych (w tym: świadczenia dla rodzin zastępczych, diety radnych, ekwiwalent za wyłączenie gruntów z upraw rolnych i prowadzenie upraw leśnych, dopłaty do wypoczynku funkcjonariuszy PSP, odszkodowania z tytułu rozwiązania stosunku pracy z winy pracodawcy i świadczenia BHP dla pracowników) stanowią 4 % wydatków bieżących. Podobny wskaźnik udziału (do 4 %) utrzymuje się dla dotacji na zadania bieżące, w wydatkach bieżących. Natomiast z 3 % w latach 2011 i 2012 do 2 % w latach 2013 - 2014 zmalał udział kosztów obsługi zadłużenia powiatu w wydatkach bieżących ogółem, a wydatki na programy z udziałem środków unijnych stanowiły w tych latach 1 %. Pozostałe wydatki związane z działalnością powiatu w tym koszty utrzymania jednostek (energia, gaz, zakupy opału, usługi pocztowe czy usługi telefoniczne) oraz remonty stanowią w tych latach ok. 25 % wydatków bieżących, a w roku 2013 nawet 26 %.

Największą grupę wydatków bieżących - *wynagrodzenia i składki od nich naliczane (bez środków z programów UE)* poddano analizie, a tak można przedstawić ich strukturę.

Tabela 15. Analiza wydatków na wynagrodzenia Powiatu Świebodzińskiego w latach 2011-2014

Treść	Wykonanie			Plan	Dynamika				Udział	
	2011	2012	2013	2014	2012 /2011	2013 /2012	2014 /2013	2014 /2011	2011	2014
wynagrodzenia i składki od nich naliczane (bez środków z programów UE)	34 823 230,00	33 257 871,59	33 925 803,20	33 912 846	96%	102%	100%	97%	100%	100%
<i>z tego:</i>										
oświata (dział 801 i 854)	17 946 645,67	16 164 802,39	16 586 218,01	16 030 139	90%	103%	97%	89%	52%	47%
opieka społeczna (dział 852 i 853)	9 809 578,42	9 971 030,55	9 876 854,45	10 309 328	102%	99%	104%	105%	28%	30%
<i>w tym:</i>										
<i>DD (rozdział 85201)</i>	<i>2 413 788,67</i>	<i>2 411 570,52</i>	<i>2 385 605,47</i>	<i>2 305 770</i>	<i>100%</i>	<i>99%</i>	<i>97%</i>	<i>96%</i>	<i>7%</i>	<i>7%</i>
<i>DPS (rozdział 85202)</i>	<i>5 411 700,61</i>	<i>5 523 416,07</i>	<i>5 521 113,92</i>	<i>5 761 721</i>	<i>102%</i>	<i>100%</i>	<i>104%</i>	<i>106%</i>	<i>16%</i>	<i>17%</i>
<i>PCPR (rozdział 85318)</i>	<i>457 683,82</i>	<i>470 887,23</i>	<i>484 005,20</i>	<i>462 500</i>	<i>103%</i>	<i>103%</i>	<i>96%</i>	<i>101%</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>
<i>PZON (rozdział 85321)</i>	<i>291 863,61</i>	<i>290 409,19</i>	<i>291 882,78</i>	<i>282 045</i>	<i>100%</i>	<i>101%</i>	<i>97%</i>	<i>97%</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>
<i>PUP (rozdział 85333)</i>	<i>1 031 164,58</i>	<i>1 006 651,03</i>	<i>933 555,20</i>	<i>1 173 565</i>	<i>98%</i>	<i>93%</i>	<i>126%</i>	<i>114%</i>	<i>3%</i>	<i>3%</i>
administracja i usługi (dział 750 i 710)	4 031 561,95	3 874 173,60	4 060 760,12	4 119 975	96%	105%	101%	102%	12%	12%
<i>w tym:</i>										
<i>STAR (rozdział 75020)</i>	<i>2 734 742,55</i>	<i>2 635 625,25</i>	<i>2 764 144,81</i>	<i>2 802 880</i>	<i>96%</i>	<i>105%</i>	<i>101%</i>	<i>102%</i>	<i>8%</i>	<i>8%</i>
bezpieczeństwo (dział 754)	3 006 289,24	3 223 658,89	3 362 665,35	3 414 564	107%	104%	102%	114%	9%	10%
pozostałe	29 155	24 206	39 305	38 840	83%	162%	99%	133%	0%	0%

gdzie: DD oznacza sześć domów dziecka i centrum administracyjne do ich obsługi, DPS – trzy domy pomocy społecznej, PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, PZON – Powiatowy Zespół Orzekania o Niepełnosprawności, PUP – Powiatowy Urząd Pracy a STAR – starostwo.

Źródło: Sprawozdania Powiatu Świebodzińskiego

Z analizy wydatków na wynagrodzenia wynika, że wśród wydatków płacowych największy udział stanowią wydatki w działach oświatowych klasyfikacji budżetowej i kształtują się od 52 % w roku 2011 do 47 % w planie 2014 roku. Drugą z kolei znaczącą grupą wydatków płacowych w budżecie powiatu stanowią nakłady w działach opieki społecznej - stanowią one odpowiednio 28 % w 2011 a 30 % w 2014. W dalszej kolejności są nakłady w administracji, które stanowią niezmiennie 12 % wydatków na wynagrodzenia w powiecie.

W oświacie z roku 2011 na rok 2012 nastąpił spadek nakładów o niemal 1.800 tys. zł (-10 %), natomiast z roku 2012 na 2013 nastąpił wzrost o 420 tys. zł (+3 %). Wzrost nakładów płacowych w oświacie w 2013 roku jest głównie skutkiem wprowadzenia od września 2012 roku wzrostu wynagrodzeń pedagogów o 3,8 %, a dodatkowym czynnikiem wpływającym na wzrost wynagrodzeń w tej grupie pracowników jest awans na kolejny stopień zawodowy. Ostatecznie reorganizacja oświaty z roku 2011 przyniosła spadek nakładów płacowych na oświatę w 2014 roku o 11 %.

W opiece społecznej zauważa się tendencję wzrostową wydatków na wynagrodzenia. Jednocześnie w domach dziecka od roku 2011 do 2014 udało się uzyskać obniżenie kosztów o 100 tys. zł, co oznacza spadek o 4 % i jest efektem zmian organizacyjnych polegających wprawdzie na połączeniu dwóch domów, a dalej podzieleniu ich na sześć oddzielnych jednostek (wymóg ustawy). Jednak główną przyczyną tego spadku jest wygaśnięcie obowiązywania w tych jednostkach Karty Nauczyciela i „przejściu” kadry pedagogicznej na umowy wynikające z Kodeksu Pracy – od 1 stycznia 2014 roku.

Inna sprawa dotyczy wydatków w trzech domach pomocy społecznej gdzie wynagrodzenia wznoszą niemal corocznie od roku 2011 do 2014 łącznie o 6 %. Udział tych wynagrodzeń w wydatkach płacowych powiatu wzrósł z 16% w 2011 roku do 17 % w 2014 roku.

Udział wydatków płacowych w administracji na przestrzeni kilku lat się nie zmienił pomimo wzrostu nakładów w roku 2013 o 5 % co wynikało m.in. ze zmian organizacyjnych w 2013 roku, w tym zatrudnienia pracownika gospodarczego do prac drogowych. Nakłady na 2014 w stosunku do 2011 wzrosły o 70 tys. zł.

Tabela 16. Wydatki powiatu według działów w latach 2011-2014

Dział	Wykonanie			Plan
	2011	2012	2013	2014
010 Rolnictwo i łowiectwo	37 146,15	30 872,26	66 995,91	258 000
020 Leśnictwo	142 236,18	157 946,73	151 181,18	174 000
600 Transport i łączność	8 064 305,21	3 608 004,53	3 373 776,77	4 984 896
700 Gospodarka mieszkaniowa	911 016,82	153 247,90	118 070,98	274 100
710 Działalność usługowa	1 505 827,09	1 184 312,80	1 609 385,50	1 071 000
750 Administracja publiczna	4 858 228,32	5 003 422,57	5 030 801,42	5 324 484
752 Obrona narodowa	2 265,00	2 100,00	3 920,06	3 300
754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	3 811 436,60	3 935 856,83	4 162 557,27	4 102 587
757 Obsługa długu publicznego	1 713 760,75	1 563 092,31	1 198 384,48	1 133 840
758 Różne rozliczenia	0,00	0,00	0,00	1 268 572
801 Oświata i wychowanie	19 091 885,27	16 118 672,99	17 985 125,21	23 555 201
851 Ochrona zdrowia	1 470 345,60	1 528 723,23	1 900 738,79	1 921 200
852 Pomoc społeczna	15 564 468,81	15 950 286,51	13 923 059,32	13 693 573
853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	2 533 331,46	2 181 317,65	1 886 665,89	2 089 942
854 Edukacyjna opieka wychowawcza	4 306 432,47	3 879 206,47	4 095 179,79	4 053 288
900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	15 299,98	29 658,06	17 662,21	22 000
921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	90 155,00	16 856,00	60 610,90	18 500
926 Kultura fizyczna	544 160,13	90 558,38	126 719,28	108 718
Wydatki	64 662 300,84	55 434 135,22	55 710 834,96	64 057 201

Źródło: Sprawozdania Powiatu Świebodzińskiego

Analizując tabelę wydatków w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej dochodzimy do wniosku, że największa część wydatków jest ewidencjonowana w dziale 801 – *Oświata i wychowanie*. W dziale tym, największy udział mają wynagrodzenia oraz pochodne od nich naliczane (w 2013 roku na łączną kwotę wydatków 18 mln zł, aż 13,7 mln zł to wynagrodzenia i pochodne, zatem stanowiły aż 76 %). W planie roku 2014 występuje znaczna pozycja inwestycyjna na kwotę 6,9 mln zł.

Kolejnym działem pod względem wielkości wydatków, jest dział 852 - *Pomoc społeczna*, gdzie większą część stanowią wydatki na prowadzenie trzech domów pomocy społecznej (na 2014 rok plan wydatków wynosi 7,9 mln zł., a przebywa w nich ok. 260 mieszkańców) oraz wydatki na prowadzenie obecnie sześciu domów dziecka (na 2014 rok plan wydatków wynosi 3,3 mln zł, w które zamieszkuje ponad 100 dzieci). Nie bez znaczenia są wydatki na finansowanie rodzin zastępczych na terenie powiatu świebodzińskiego oraz finansowanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych poza powiatem, które wynoszą (plan na 2014 rok) niemal 2 mln zł, i należy zauważyć, że od 2011 roku wydatki na ten cel wzrosły o 31 % bo z kwoty 1.489.431,94 do 1.948.309 (na 2014). Szczegółowe informacje o wydatkach w poszczególnych rozdziałach działu 852 przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 17. Analiza wydatków w rozdziałach działu 852 – Pomoc społeczna w latach 2011-2014

Treść	Wykonanie	Wykonanie	Wykonanie	Plan	Zmiana
	2011	2012	2013	2014	2014 /2011
852 Pomoc społeczna	15 564 468,81	15 950 286,51	13 923 059,32	13 693 573	88%
z tego:					
85201 Placówki opiekuńczo-wychowawcze	5 604 220,94	5 790 429,03	3 518 139,92	3 251 383	58%
z tego:					
wydatki bieżące pozostałe	4 092 023	3 338 120	3 236 732	3 076 671	75%
świadczenia społeczne	0,00	99 489,48	128 424,10	111 478	
dotacje celowe	0,00	0,00	0,00	63 234	
wydatki majątkowe pozostałe	1 512 197,81	2 352 819,83	152 983,71	0	
85202 Domy pomocy społecznej	7 834 191,36	7 892 533,70	7 943 982,67	7 863 174	100%
z tego:					
wydatki bieżące pozostałe	7 656 480,16	7 820 322,50	7 761 713,34	7 841 242	102%
wydatki majątkowe pozostałe	177 711,20	72 211,20	182 269,33	21 932	12%
85204 Rodziny zastępcze	1 489 431,94	1 622 641,73	1 807 774,06	1 948 309	131%
z tego:					
wydatki bieżące pozostałe	132 711	178 314	233 502	344 036	259%
świadczenia społeczne	1 096 123,90	1 146 952,74	1 273 036,66	1 278 113	117%
wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jst	0,00	0,00	0,00	52 467	
dotacje celowe	260 597,05	297 374,61	301 235,57	273 693	105%
85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	22 497,88	22 500,00	22 500,00	17 800	79%
85218 Powiatowe centra pomocy rodzinie	581 021,34	589 510,37	598 572,62	569 645	98%
85220 Jednostki specjalist. poradnictwa, mieszk. chronione i ośr. interw. kryzys.	13 314,80	12 661,68	13 217,05	17 381	131%
85295 Pozostała działalność	19 790,55	20 010,00	18 873,00	25 881	131%

Źródło: Sprawozdania Powiatu Świebodzińskiego

Istotną część wydatków powiatu w latach 2011-2014 stanowiły również wydatki w dziale 600 – *Transport i łączność*, gdzie przeważają wydatki remontowe i inwestycyjne, zwłaszcza widoczne to jest w roku 2011 i 2014, a uzależnione jest zawsze od możliwości pozyskania finansowania w formie dotacji ze środków unijnych, dotacji z pomocy z gmin powiatu świebodzińskiego, albo wykonanych wpływów ze sprzedaży majątku powiatu.

Tabela 18. Analiza wydatków działu 600 – Transport i łączność w latach 2011-2014

Treść	Wykonanie	Wykonanie	Wykonanie	Plan	Zmiana
	2011	2012	2013	2014	2014 /2011
600 Transport i łączność	8 064 305,21	3 608 004,53	3 373 776,77	4 984 896,00	62%
wydatki inwestycyjne i dotacje	6 082 661,38	1 596 268,31	718 144,10	3 207 588	53%
remonty	514 260,10	761 789,74	1 018 593,05	396 239	77%
usługi (min. zimowe utrzymanie dróg)	933 132,67	664 928,89	913 495,11	615 926	66%
wydatki bieżące pozostałe	150 253,87	161 071,45	233 945,60	257 414,00	171%
dotacje (min. utrzymanie czystości ulic i remonty)	383 997,19	423 946,14	489 598,91	507 729	132%

Źródło: Sprawozdania Powiatu Świebodzińskiego

Wydatki stanowiące usługi, to w przeważającej wielkości wydatki związane z zimowym utrzymaniem dróg powiatowych, które zależą od warunków klimatycznych, i tak w 2011 przeznaczono na ten cel kwotę, 601.880,55 zł, w 2012 tylko 287.999,65 zł, a w 2013 aż 639.703,35 zł. Plan na rok 2014 przewiduje kwotę 339.027 zł, ale z tego (na zakończenie sezonu 2013/2014) już została wydatkowana kwota 199.026,54 zł.

2.3 PRZYCHODY I ROZCHODY

Struktura przychodów Powiatu Świebodzińskiego od kilku lat to przychody z wolnych środków i kredytów lub emisji obligacji. Corocznie, przychody z tytułu wolnych środków stanowiące rozliczenie budżetu roku poprzedniego są aktualizowane w uchwale budżetowej do wysokości ich realizacji.

W ostatnich latach 2012 i 2013 zostały zaciągnięte dwa kredyty długoterminowe na łączną kwotę 5.155.700 zł, których spłaty w bieżącym roku są realizowane, a na rok 2014 zaplanowany kredyt w wysokości 6.000.000 zł jest obecnie w trakcie realizacji, ponieważ w dniu 22 sierpnia br. podpisano umowę z okresem uruchomienia go do dnia 31.12.2014 roku. W trakcie roku budżetowego płynność finansowa budżetu powiatu wspomagana jest kredytem krótkoterminowym którego limit na 2014 rok wynosi 8 mln zł. Kredytu tego nie planuje się, ale może wystąpić stan zadłużenia na dzień sporządzania sprawozdania w trakcie roku budżetowego.

Na rozchody budżetu powiatu składają się spłaty kredytów oraz (od roku 2014) wykup obligacji. Kolejna tabela przedstawia wielkości przychodów i rozchodów powiatu świebodzińskiego w latach 2011-2014 w odniesieniu do dochodów i wydatków w tych latach.

Tabela 19. Dochody, wydatki, przychody i rozchody budżetu powiatu w latach 2011-2014

Treść	Wykonanie			Plan
	2011	2012	2013	2014
Dochody	69 583 595,83	57 731 418,74	55 004 562,38	60 528 498
Wydatki	64 662 300,84	55 434 135,22	55 710 834,96	64 057 201
(+) Nadwyżka (-) Deficyt	4 921 294,99	2 297 283,52	-706 272,58	-3 528 703
Przychody, w tym:	4 701 486,09	3 821 636,86	5 072 395,12	7 121 223
kredyty	0,00	1 725 700,00	3 400 000,00	6 000 000
wolne środki	4 701 486,09	2 095 936,86	1 672 395,12	1 121 223
Rozchody, w tym:	7 526 511,81	4 446 525,26	3 244 900,00	3 592 520
spłaty kredytów	7 526 511,81	4 446 525,26	3 244 900,00	2 092 520
wykup obligacji	0,00	0,00	0,00	1 500 000
Wynik budżetu	2 096 269,27	1 672 395,12	1 121 222,54	0

Źródło: Sprawozdania Powiatu Świebodzińskiego

2.4 ZOBOWIĄZANIA

Zadłużenie powiatu w roku 2009, kiedy to doszło do przejęcia długu likwidowanego szpitala, spowodowało wzrost zadłużenia powiatu z 32 % do 38 % wykonanych dochodów, tj. do kwoty 21.864.436,53 zł. W 2010 roku wyemitowano obligacje, które pozwoliły na sfinansowanie min. dwóch zadań inwestycyjnych dofinansowywanych ze środków unijnych na łączną kwotę 10,1 mln zł w tym zadania dofinansowanego ze środków NPPDL² o wartości 3,2 mln zł i restrukturyzację długu czyli spłatę kredytów w wysokości 7.729.679,46 zł.

W kolejnych latach 2011-2013 spłacono łącznie 15.217.937,07 kredytów ale w latach 2012 -2013 zadłużenie wzrosło o dwa nowe na łączną kwotę 5.125.700 zł. Następną tabelą obrazuje wielkości przychodów i rozchodów w latach 2011- 2014 powiatu.

² Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych

Tabela 20. Zadłużenie powiatu w latach 2011-2014

Treść	Wykonanie			Plan
	2011	2012	2013	2014
Zadłużenie na początek roku	33 134 757,07	25 608 245,26	22 887 420,00	23 042 520,00
+ kredyty, pożyczki, obligacje	0,00	+ 1 725 700,00	+ 3 400 000,00	+ 6 000 000
- spłaty kredytów, obligacji	- 7 526 511,81	- 4 446 525,26	- 3 244 900,00	- 3 592 520
Zadłużenie na koniec roku	25 608 245,26	22 887 420,00	23 042 520,00	25 450 000,00

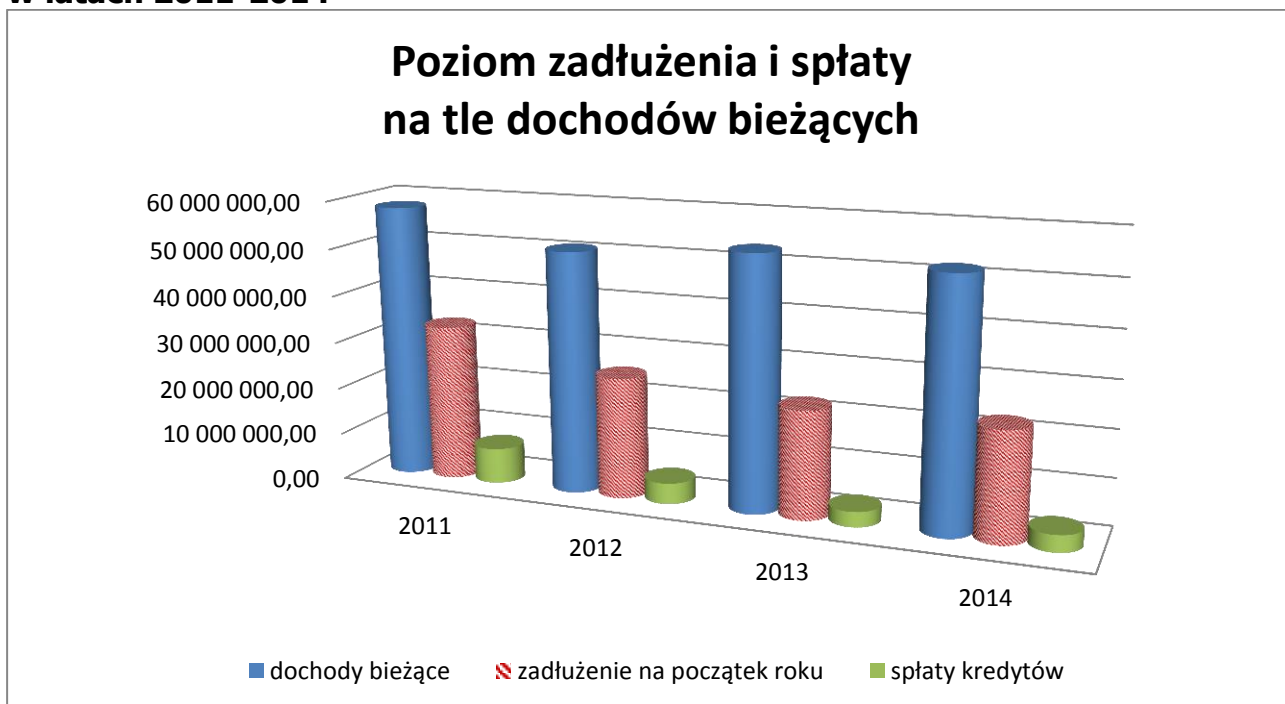
Źródło: Sprawozdania Powiatu Świebodzińskiego

Zadłużenie Powiatu Świebodzińskiego z tytułu kredytów i emisji obligacji na koniec 2013 roku wynosiło 23.042.520 zł i stanowiło niemal 42 % dochodów wykonanych w 2013 roku. Na rok 2014 zaplanowano zaciągnięcie kredytu w wysokości 6.000.000 zł, a spłaty w tym roku zostaną wykonane na poziomie 3.244.900 zł. Wówczas to, zadłużenie na koniec roku 2014 wyniesie 25.450.000 i stanowić będzie nadal 42 % planowanych dochodów na 2014 rok (plan dochodów na dzień 30.06.2014 roku). W tym miejscu nie zostało uwzględnione uzyskanie pożyczki z budżetu państwa ani zmiany budżetu powiatu w trzecim kwartale roku 2014.

Aby dokładniej zobrazować wielkości zadłużenia i obciążenia budżetu powiatu spłatami tego zadłużenia w poszczególnych latach, należy odnieść się do dochodów bieżących pobieranych przez powiat. Na kolejnym wykresie pokazano więc poziom zadłużenia na początek każdego roku oraz poziom spłat (kredytów i obligacji) w tych latach w odniesieniu do poziomu dochodów bieżących w tych latach.

Rysunek 4. Poziom zadłużenia i jego spłaty na tle dochodów bieżących powiatu w latach 2011-2014

Źródło: Sprawozdania Powiatu Świebodzińskiego

Wielkość zadłużenia powiatu z tytułu kredytów i obligacji przewidziana jest do spłaty do roku 2020. W kolejnych tabelach zawarto informacje o przewidywanym stanie zadłużenia i jego spłaty w kolejnych latach wg poszczególnych źródeł zadłużenia, oraz szczegółowe informacje o warunkach zawartych umów, w tym o wykonanych oraz przewidywanych kosztach obsługi tych zobowiązań.

Tabela 21. Spłaty zobowiązań i stan zadłużenia powiatu z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczki i emisji obligacji w latach 2014-2021 według zawartych umów

Treść		Plan	Założenie					
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ZADŁUŻENIE na początek roku		23 042 520	25 450 000	22 000 000	20 000 000	17 000 000	12 500 000	6 500 000
Obligacje (19.000.000)	<i>spłaty</i>	<i>-1 500 000</i>	<i>-1 500 000</i>	<i>-2 000 000</i>	<i>-3 000 000</i>	<i>-3 500 000</i>	<i>-3 500 000</i>	<i>-4 000 000</i>
	saldo	16 000 000	16 000 000	14 000 000	11 000 000	7 500 000	4 000 000	0
Kredyt z 2009 (642.520)	<i>spłaty</i>	<i>-642 520</i>						
	saldo	0						
Kredyt z 2013 (3.400.000)	<i>spłaty</i>	<i>-1 450 000</i>	<i>-1 950 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>			
	saldo	1 950 000	0	0	0	0		
Kredyt z 2014 (6.000.000)	<i>spłaty</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-1 000 000</i>	<i>-2 500 000</i>	<i>-2 500 000</i>
	saldo	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000	5 000 000	2 500 000	0
ZADŁUŻENIE na koniec roku		25 450 000	22 000 000	20 000 000	17 000 000	12 500 000	6 500 000	0

Źródło: Sprawozdania Powiatu Świebodzińskiego

Tabela 22. Wykaz zobowiązań powiatu według zawartych umów

Lp.	Rodzaj produktu	Nazwa instytucji finansowej	Pierwotna kwota umowy	Ilość rat kapitałowych	Częstotliwość płatności rat	wysokość oprocentowania (stawka + marża)	Kwota pozost. do spłaty (na dzień 30.06.2014)	wysokość kolejnych rat kapitałowych	Okres kredytowania	Łączne raty odsetkowe od zawarcia umowy do 31.12.2013 r. wraz z prowizją przygotowawczą	Łączne raty odsetkowe od 1.01.2014 r. do końcowego terminu spłaty kredytu
1.	Kredyt -umowa nr 44 1020 5402 0000 0196 0085 7912	PKO BP SA Zielona Góra (na finansowanie deficytu i spłatę zobowiązań)	3 400 000,00	18	miesięcznie	VIBOR 1M + 0,69 pp	2 464 000,00	86 000 (VI-XI'2014) 84 000 (XII'2014) 325.000 (I-VI'2015)	12.11.2013 – 30.06.2015	2013 r. -0,00 zł	2014 - 124.840 zł - 3,30% 2015 -24.000 zł - 3,30 %
2.	Kredyt -umowa nr 52 1020 5402 0000 0796 0038 5666	PKO BP SA Zielona Góra (na spłatę zobowiązań)	7 800 000,00 Uruchomiono kwotę: 5 202 487,27	59	"	VIBOR 1M+ 1,8 pp	242 920,00	66.600 i 43.120 (X'2014)	12.11.2009 – 31.10.2014	2009 - 22.121,93 zł 2010 - 262.489,76 zł 2011 - 230.144,55 zł 2012 - 124.287,58 zł 2013 - 54.055,97 zł	2014 - 13.000 zł - 4,41 %
3.	Kredyt umowa nr 85 1020 5402 0000 0396 0093 9041	PKO BP SA Zielona Góra (na finansowanie deficytu i spłatę zobowiązań)	6 000 000,00	36	"	VIBOR 1M + 0,99 pp	0,00	85 000 (I-XI'2018), 65 000 (XII'2018), 210 000 (I-XI'2019), 190 000 (XII'2019), 210 000 (I-XI'2020), 190 000 (XII'2020)	22.08.2014 – 31.12.2020		2014 - 0 zł - 3,60 % 2015 - 216.000 zł - 3,60% 2016 - 216.000 zł - 3,60% 2017 - 216.000 zł - 3,60% 2018 -199.000 zł - 3,60% 2019 - 138.000 zł - 3,60% 2020 - 49.000 zł - 3,60%
4	Kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym nr 324-2014	Bank Spółdzielczy w Siedlcu	8 000 000,00	x	x	VIBOR 1M+ 0,7 pp	3 069 866,64	x	7.03.2014 - 31.12.2014	x	2014 - 156.000 zł - 3,31%
x	Razem kredyty		x	x	x	x	5 776 786,64	x	x	x	x
5.	Emisja obligacji - umowa z dnia 18.08.2010r.	Bank Ochrony Środowiska S.A. w Warszawie (zadanie zapisane w budżecie 2010 r.)	19 000 000,00	10 serii: A-G	rocznie	VIBOR 6M + 1,55 pp dla serii A, B i C oraz +1,75 pp dla serii D, E, F i G	19 000 000,00	A10 1.500.000 2014r. B10 1.500.000 2015r. C10 2.000.000 2016r. D10 3.000.000 2017r. E10 3.500.000 2018r. F10 3.500.000 2019r. G10 4.000.000 2020r.	18.08.2010 - 20.08.2020	2010 - 32.000 zł 2011 -1.140.185 zł 2012 - 1.273.705 zł 2013 - 1.063.835 zł	2014 840.000 zł - 4,27 % i 4,47% 2015 780.000 zł - 4,27% i 4,47% 2016 710.000 zł - 4,27% i 4,47% 2017 - 630.000 zł - 4,47% 2018 - 490.000 zł - 4,47% 2019 - 340.000 zł - 4,47% 2020 - 180.000 zł - 4,47%
x	Ogółem:		x	x	x	x	24 776 786,64	x	x	x	x

Źródło: Dokumentacja Starostwa Powiatowego w Świebodzinie

3 CHARAKTERYSTYKA WYDATKÓW I ICH FINANSOWANIE STANOWIĄCYCH ZAGROŻENIE DLA BUDŻETU POWIATU ŚWIEBODZIŃSKIEGO

3.1 CHARAKTERYSTYKA WYDATKÓW ZAGRAŻAJĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ PUBLICZNYCH W BUDŻECIE ROKU 2014 I UTRACIE PŁYNNOŚCI FINANSOWEJ

Powiat Świebodziński zlecił w 2009 roku firmie POL-DRÓG Kościan Sp. z o.o. zadanie inwestycyjne pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1229F na odcinku drogi Skąpe-Łąkie”, w drodze przetargu i zawarł w tej sprawie stosowną umowę ryczałtową z terminem wykonania do 13 sierpnia 2010 roku. Jeszcze w trakcie realizacji zadania, z powodu zmian zakresu prac, na skutek uzyskania nowego pozwolenia na budowę, firma wystąpiła (10 sierpnia 2010 roku) do powiatu o przesunięcie terminu wykonania zadania na co powiat wyraził zgodę wyznaczając termin zakończenia zadania na dzień 11 października 2010 roku. Na kolejne wnioski o przedłużenie terminu wykonania umowy powiat nie wyraził zgody. Ostatecznie doszło do przekroczenia terminu wykonania umowy o 254 dni, za co zgodnie z zawartą umową naliczono karę, a po bezskutecznym wezwaniu do jej zapłaty potrącona została z należnej zapłaty za fakturę. Z uwagi na to, że termin zakończenia umowy ustalony na październik 2010 roku został wydłużony przez firmę na rok 2011, nastąpił od 1 stycznia 2011 roku wzrost stawki VAT o 1%, którym firma obciążyła dodatkowo zamawiającego, a powiat nie uznał tego zobowiązania uznając, że przesunięcie terminu zakończenia umowy wynikało wyłącznie z winy wykonawcy i nie może on dodatkowo obciążać powiatu tymi kosztami.

Ponadto w trakcie procesu inwestycyjnego, po stwierdzeniu rozbieżności pomiędzy fragmentem projektu (dotyczącego mostu) a stanem faktycznym w zakresie warstwy bitumicznej, dokonano korekty projektu. Doszło do wydania nowego pozwolenia na budowę zawierającego zmienione warunki prac, potraktowane wówczas przez obie strony jako roboty zamienne w ramach zawartej ryczałtowej umowy. Po zakończeniu inwestycji, firma wystawiła dodatkową fakturę za wykonane roboty na kwotę 1.247.339,18 zł, której powiat nie uznał.

W ślad za tym, firma wystąpiła przeciwko Powiatowi Świebodzińskiemu do Sądu Okręgowego w Zielonej Górze o zapłatę kwoty 2.962.615,60 (tj. 2.915.572,02 kara umowna za przekroczenie terminu o 254 dni od dnia 11.10.2010 r. do 22.06.2011 r. oraz

47.043,58 zmiana stawki VAT z 22% na 23 %), oraz z drugim pozwem o zapłatę za roboty dodatkowe w wysokości 1.247.339,18 zł.

Pierwsza sprawa Syg. akt nr I C 236/12 zakończyła się 2 kwietnia 2014 roku niekorzystnym dla powiatu nieprawomocnym wyrokiem pierwszej instancji. Zasądzono od powiatu roszczenie w pełnej wysokości 2.962.615,60 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 23 lipca 2011 roku do dnia zapłaty oraz koszty procesu w wysokości 110.217 zł. Na dzień 30 maja 2014 odsetki ustawowe za 1.043 dni wyniosłyby 1.100.550,82 zł a łączny koszt wyroku wyniósłby 4.173.383,42 zł.

Opierając się na opiniach dwóch kancelarii prawnych o zasadność wniesienia apelacji od wyroku, ostatecznie (po uzyskaniu zgody rady powiatu) w dniu 27 maja 2014 roku doszło do zawarcia ugody pozasądowej i zapłaty w dniu 30 maja 2014 roku łącznej kwoty 3.720.000 zł, czyli o 453.383,42 zł mniej niż hipotetyczna kwota wynikająca z nieprawomocnego wyroku.

Wzorując się na uzasadnieniu do wyroku z powyższej sprawy, należy przyjąć z dużym prawdopodobieństwem, że wyrok w drugiej sprawie (Syg. akt nr I C 359/2011. dotyczącej zapłaty za roboty dodatkowe w wysokości 1.247.339,18 zł) może również być dla powiatu niekorzystny. Zlecono w tej sprawie własną wycenę robót dodatkowych licząc się z koniecznością zawarcia ugody również w tej sprawie.

Koszt zawarcia drugiej ugody nie powinien przekroczyć 1.000.000 zł, co wynika min. z propozycji zawarcia takiej ugody złożonej przez kancelarię reprezentującą firmę w dniu 14 kwietnia 2014r.

Łączny koszt zawarcia obu ugód nie powinien przekroczyć kwoty 4.720.000 zł, z czego kwotę 847.043,58 zł zakwalifikowano jako wydatki majątkowe, a kwotę 3.872.956 zł jako wydatki bieżące.

W planie budżetu powiatu na 2014 rok (stan na dzień 12.09.2014 r.), nadwyżka dochodów bieżących powiększonych o wolne środki nad wydatkami bieżącymi wynosiła 869.453 zł, co pozwala tylko na częściowe zabezpieczenie zobowiązania wynikającego z ugód, jednak pozostała zmiana budżetu polegająca na zaplanowaniu powyższych wydatków bieżących (3.872.956 zł) kosztem zaplanowanych w budżecie inwestycji nie jest możliwa, ponieważ wpłynęłaby na niezachowanie relacji wynikającą z art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Nie jest również możliwe przeniesienie tych kwot z innych podziałek klasyfikacji wydatków bieżących bez znaczącego uszczerbku w funkcjonowaniu samorządu powiatowego, w tym terminowego regulowania zobowiązań.

W tabeli zaprezentowano zakwalifikowanie w budżecie powiatu, poszczególnych elementów ugód, wg klasyfikacji budżetowej, wielkości zabezpieczonych środków na ten cel ze środków własnych powiatu oraz z planowanej pożyczki z budżetu państwa.

Tabela 23. Wydatki wg zawartych ugód

Treść (rozdział, paragraf)	I ugoda (27.05.2014)	II ugoda (2014)	Razem ugody zapłacone w 2014 roku	Zaplanowane wydatki w 2014 roku (ze środków własnych powiatu)	Brak (środków własnych) planu na 2014 rok
Razem wydatki z zawartych ugód, z tego:	3 720 000,00	1 000 000,00	4 720 000,00	620 000	4 100 000
60014 § 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	47 043,58	800 000,00	847 043,58	47 044	800 000
razem wydatki bieżące , z tego	3 672 956,42	200 000,00	3 872 956,42	572 956	3 300 000
<i>60014 § 4580 Pozostałe odsetki</i>	<i>647 167,40</i>	<i>200 000,00</i>	<i>847 167,40</i>	<i>462 739</i>	<i>384 428</i>
<i>60014 § 4600 Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych</i>	<i>2 915 572,02</i>	<i>0,00</i>	<i>2 915 572,02</i>	<i>0</i>	<i>2 915 572</i>
<i>60014 § 4610 Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego</i>	<i>110 217,00</i>	<i>0,00</i>	<i>110 217,00</i>	<i>110 217</i>	<i>0</i>

Źródło: Dokumentacja Starostwa Powiatowego w Świebodzinie

W ramach zaplanowanego budżetu na 2014 rok pozostająca nierozdysponowana rezerwa na zadania inwestycyjne w wysokości 616.000 zł oraz 4.000 zł z rezerwy ogólnej, zostało przeniesione przez Zarząd Powiatu Świebodzińskiego z przeznaczeniem na pokrycie częściowej zapłaty pierwszej z ugód. Uchwała ta została podjęta w oparciu o pozytywną opinię Komisji Budżetu i Rozwoju Regionalnego dotyczącą zmiany przeznaczenia rezerwy celowej.

3.2 WARIANTY POZYSKANIA FINANSOWANIA DODATKOWYCH WYDATKÓW

Zadanie inwestycyjne pn. „**Przebudowa drogi powiatowej nr 1229F na odcinku Skąpe – Łąkie**” realizowane przez Powiat Świebodziński w latach 2009-2011 dofinansowane było ze środków Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. Rozliczając projekt, powiat wykazał dochód w wysokości potrąconej kary za

niedotrzymanie terminu wykonania zadania w wysokości 2.915.572,02 zł i o taką kwotę Instytucja Zarządzająca LRPO w Zielonej Górze pomniejszyła wydatki kwalifikowane projektu, co miało przełożenie na zmniejszenie dofinansowania dla powiatu o kwotę 1.135.906,86 zł, stanowiącą 38,96 % potrąconej kary, i takiej kwoty powiat wówczas nie uzyskał. Po zapłacie pierwszej ugody w dniu 30 maja 2014 roku, wystąpiono do dyrektora departamentu LRPO w Zielonej Górze z wnioskiem o wypłatę dofinansowania w związku z koniecznością zapłaty w 2014 roku kary zakwalifikowanej w 2011 roku jako dochód projektu, jednak w odpowiedzi poinformowano powiat, że nie ma podstaw do wypłacenia kwoty 1.135.906,86 zł z powodu ostatecznego zakończenia i rozliczenia projektu.

Dotychczasowa zapłata kwot wynikających z zawieranych ugód w terminach z nich wynikających jest możliwa dzięki uzyskaniu tzw. linii kredytowej (kredyt krótkoterminowy w wysokości 8.000.000 zł) w banku obsługującym budżet Powiatu Świebodzińskiego, jednak konieczne jest spłacenie tego zobowiązania do dnia 31 grudnia 2014 roku, na co niezbędne jest uzyskania wpływu dodatkowych środków do budżetu z pożyczki.

Powiat nie może już w bieżącym roku zaciągnąć kolejnego kredytu długoterminowego, z uwagi na brak możliwości uzyskania pozytywnej opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze, z powodu niezachowania wskaźników wynikających z artykułu 242 i 243 ustawy o finansach publicznych³.

Ostatnim możliwym sposobem finansowania zawartych ugód byłoby zrezygnowanie z wydatków majątkowych zaplanowanych na 2014 rok (obecnie niezaangażowanych) w wysokości ok. 6,8 mln zł, jednak plan tych wydatków majątkowych uzależniony jest od uzyskania wpływów z planowanej (niezrealizowanej) sprzedaży nieruchomości na łączną kwotę ok. 6.100.000 zł, gdzie w kolejnych przetargach nie ma ofert zakupu.

Wykorzystanie zaplanowanych w budżecie wydatków majątkowych na zapłatę ponadplanowych wydatków wynikających z ugód byłoby możliwe tylko w przypadku pewności pozyskania w roku 2014 zaplanowanych wpływów ze sprzedaży majątku, ale wiązałoby się również z koniecznością opracowania i przyjęcia programu naprawczego w rybie art. 240 a ustawy o finansach publicznych, z powodu braku spełnienia w 2014 roku wskaźnika wynikającego z artykułu 242 ustawy o finansach publicznych.

Dotychczasowe wyniki przeprowadzanych przetargów (minęło 8 miesięcy roku) wskazują, że dla bezpieczeństwa wykonania budżetu za 2014 rok należy wykreślić z budżetu po

---

³ ustawa z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2013r., poz. 885 z późn.zm.)

stronie dochodów te pozycje z powodu znikomego prawdopodobieństwa zrealizowania ich do grudnia 2014 roku.

Należy obniżyć dochody i wydatki budżetu powiatu na 2014 rok o kwotę 6.100.000 złotych, a ponieważ stanowi to 10 % planowanych dochodów na rok 2014 bardzo niekorzystnie wpłynie na relacje wynikające z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Wpływ takiej zmiany na wskaźniki zaprezentowano w kolejnej tabeli.

Tabela 24. Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty z art. 243 ustawy w latach 2014-2020.

na podstawie wieloletniej prognozy finansowej na 2014 rok (po zmianie z 27 maja 2014):

Wyszczególnienie	Wiersz WPF	Plan na 2014r. (27.05.14)	Prognoza na 31.12.2015r.	Prognoza na 31.12.2016r.	Prognoza na 31.12.2017r.	Prognoza na 31.12.2018r.	Prognoza na 31.12.2019r.	Prognoza na 31.12.2020r.
Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań	9.4.	7,5%	5,3%	5,8%	8,3%	8,4%	10,1%	10,3%
Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań (średnia z 3 poprzednich lat)	9.6.1.	8,0%	5,8%	6,1%	8,5%	8,6%	10,9%	12,2%
Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty z art. 243 ufp	9.7.1.	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK

po uwzględnieniu zmniejszenia w 2014 roku dochodów i wydatków o 6.100.000 zł:

Wyszczególnienie	Wiersz WPF	Plan na 2014r. (27.05.14)	Prognoza na 31.12.2015r.	Prognoza na 31.12.2016r.	Prognoza na 31.12.2017r.	Prognoza na 31.12.2018r.	Prognoza na 31.12.2019r.	Prognoza na 31.12.2020r.
Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań	9.4.	8,3%	5,3%	5,8%	8,3%	8,4%	10,1%	10,3%
Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań (średnia z 3 poprzednich lat)	9.6.1.	8,0%	2,4%	2,7%	5,1%	8,6%	10,9%	12,2%
Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty z art. 243 ufp	9.7.1.	NIE	NIE	NIE	NIE	TAK	TAK	TAK

Źródło: Dokumentacja Starostwa Powiatowego w Świebodzinie

Jak zaprezentowano w przedstawionej tabeli, w 2014 roku nastąpiłby wzrost wskaźnika spłaty z 7,5 % do 8,3 % tj. o 0,8 %, a w każdym z trzech kolejnych lat (2015-2017) wpłynie to na obniżenie dopuszczalnego limitu spłaty o 3,4 %. Zmiana ta zaważy na spełnieniu wskaźnika z art. 243 ustawy o finansach publicznych w tych latach.

Powyższe okoliczności wskazują na zagrożenie sytuacji ekonomicznej Powiatu Świebodzińskiego w przypadku braku zabezpieczenia środków na dokonanie spłaty kredytu krótkoterminowego, (dzięki któremu zapłacono już zobowiązania z zawartych ugód). Brak wpływu tych środków (z pożyczki) spowoduje zaangażowanie na spłatę kredytu krótkoterminowego środków z subwencji i dotacji wpływającej w grudniu 2014 na poczet wydatków roku 2015 i bezwzględnie spowoduje utratę płynności finansowej jednostki oraz nierealizowanie zadań ustawowych przez powiat. Z ostrożności należy dziś przewidzieć, że w takim przypadku już w dniu 2 stycznia 2015 nie zostaną wypłacone wynagrodzenia dla kadry pedagogicznej szkół i jednostek oświatowych powiatu i funkcjonariuszy zatrudnionych w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Świebodzinie.

Zauważyć należy, że procedury sprzedaży majątku powiatu są nadal kontynuowane i dopiero w przypadku pozytywnych rozstrzygnięć możliwe byłoby zmniejszenie wnioskowanej kwoty pożyczki a z pewnością wpłynie to korzystnie na poprawę omawianych wcześniej wskaźników.

Po przeanalizowaniu wszystkich możliwości sfinansowania zapłaconych ugód, stwierdzić należy, że tylko uzyskanie pożyczki z budżetu państwa pozwoli na prawidłowe finansowanie zadań powiatu, a jest to sytuacja jednorazowa, która nie wystąpi już w latach kolejnych.

4 PLAN PRZEDSIĘWZIĘĆ OSTROŻNOŚCIOWYCH WRAZ Z HARMONOGRAMEM ICH WPROWADZANIA

4.1 PLAN PRZEDSIĘWZIĘĆ OSTROŻNOŚCIOWYCH

W celu poprawienia sytuacji finansowej jednostki oraz zabezpieczenia stabilizacji finansowej dla prawidłowego realizowania zadań, zagrożonych w związku z koniecznością dokonania zapłaty ugód, Powiat Świebodziński przewiduje podjęcie następujących działań:

- 1) zmniejszenie wydatków bieżących na oświatę;
- 2) zmniejszenie wydatków bieżących na opiekę społeczną;
- 3) Zmniejszenie wydatków na administrację;
- 4) zmniejszenie wydatków na zadania drogowe i inne działania;
- 5) czasowe zamrożenie wydatków na wynagrodzenia i składki od nich naliczane.

Wskazane działania realizowane będą w oparciu o dokumenty, niezbędne dla jednostki samorządu terytorialnego, dostosowywane i przyjmowane w terminach wskazywanych przez ustawy szczególne oraz niniejszy dokument.

Do oszacowania efektów finansowych przedsięwzięć ostrożnościowych wybrane zostały działania, których realizacja nie stanowi fundamentu funkcjonowania a ich ograniczenie, przez najbliższe kilka lat pozwoli na uzyskanie poprawy wskaźników spłaty zobowiązań - bez znaczącego uszczerbku na funkcjonowaniu struktur powiatu.

Szacowanie obniżenia ponoszonych wydatków zdeterminowane jest założeniem, że dochody powiatu na lata przyszłe przewidywane są w obecnej strukturze ich źródeł, zmieniających się jedynie o makroekonomiczne wskaźniki wzrostu. Również dla założeń wydatków zastosowano tą metodę. W tabeli przedstawiono wskaźniki zastosowane do tych wyliczeń.

Tabela 25. Zestawienie wskaźników wzrostu dochodów i wydatków na lata 2015-2021

Treść	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
wskaźnik dla wzrostu dochodów	3,8%	4,3%	4,3%	4,1%	3,6%	3,2%	3,1%
wskaźnik dla wzrostu wydatków	2,3%	2,5%	2,2%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%

Źródło: Wytyczne Ministra Finansów dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego (aktualizacja – czerwiec 2014)⁴

⁴ <http://www.mf.gov.pl>

4.1.1 Zmniejszenie wydatków bieżących na oświatę

Zakłada się wprowadzenie zmiany formy wykonywania obsługi sprzątanania jednostek oświatowych, polegającej na zleceniu tych usług wyspecjalizowanym firmom zewnętrznym (outsourcing).

Aktualne koszty sprzątanania dotyczą wynagrodzeń z pochodnymi, dodatkowego wynagrodzenia rocznego (tzw. trzynastki), jednorazowych świadczeń płacowych (nagrody jubileuszowe, odprawy), wydatków socjalnych, w tym odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, zakupu środków czystości, wyposażenia w sprzęt do pracy, badań lekarskich i innych kosztów stanowisk pracy. W trzech szkołach: Zespole Szkół Ogólnokształcących w Świebodzinie, Powiatowym Zespole Szkół Technicznych i Zawodowych w Świebodzinie, Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Świebodzinie i jednej placówce oświatowej - Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Świebodzinie jest obecnie zatrudnionych 21,25 pracowników, w przeliczeniu na pełne etaty, wykonujących sprzątananie tych jednostek. Roczny koszt sprzątanania, obliczony na bazie wykonania roku 2013, wraz ze środkami czystości wynosił 610.523 zł (na podstawie sprawozdań z jednostek oświatowych).

Bazując na doświadczeniu zlecenia tego typu usług w Starostwie Powiatowym w Świebodzinie można przyjąć założenie, że przy ogłoszeniu przetargu na sprzątananie nastąpi znaczne zmniejszenie kosztów, a przeprowadzając kompleksowy przetarg dla kilku jednostek równocześnie istnieje szansa na dalsze oszczędności.

W ramach działań ostrożnościowych zostaną wypowiedziane umowy o pracę pracowników obsługi i przeprowadzone przetargi na wykonywanie usług sprzątanania.

4.1.2 Zmniejszenie wydatków bieżących na opiekę społeczną

1.a Wzorem ograniczenia wydatków w oświacie, zakłada się również wprowadzenie zmiany formy wykonywania obsługi sprzątanania placówek opiekuńczo-wychowawczych, polegającej na zleceniu tych usług wyspecjalizowanym firmom zewnętrznym (outsourcing).

W sześciu domach dziecka i jednym centrum obsługi tych domów są obecnie dwie osoby - pracownicy wykonujący sprzątananie tych jednostek, zatrudnione na 2 etatach. W ramach działań ostrożnościowych przewidywane jest zlecenie obsługi podmiotowi zewnętrznemu w miejsce zatrudnionych pracowników.

1.b Zakłada się również zmniejszenie kosztów żywienia w domach dziecka i w tym celu planuje się możliwość zakupu obiadów w szkołach (do których uczęszczają wychowankowie) po cenach preferencyjnych. Przewiduje się dowóz zakupionych posiłków do domów dziecka własnym środkiem transportu.

2. Zmniejszenie kosztów funkcjonowania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie o ok. 7 %. W ramach działań ostrożnościowych zakłada się ograniczenie wydatków na zakup usług obcych w zakresie świadczenia usług pedagogicznych, usług prawniczych, oraz szkoleń prowadzonych przez firmy zewnętrzne. Zadania powyższe zostaną ograniczone lub zrealizowane w innej formie, wykorzystując w większym zakresie potencjał i wiedzę pracowników własnych. Jednostka korzystać będzie wyłącznie z usług radcy prawnego zatrudnionego w Starostwie Powiatowym w Świebodzinie. Zakłada się zmniejszenie zatrudnienia i ograniczenia kosztów umów zleceń na obsługę informatyczną oraz prowadzenia spraw BHP jednostki. Planowane jest również ograniczenie wydatków rzeczowych na zakup nowych licencji komputerowych.

3. W ramach działań ostrożnościowych zamierza się zlikwidować wydatki budżetowe na prowadzenie Punktu Interwencji Kryzysowej. Istnieje możliwość aplikowania o środki w ramach unijnych projektów systemowych, które pozwolą na utworzenie rodzinnego poradnictwa specjalistycznego.

4.1.3 Zmniejszenie wydatków na administrację

W ramach wydatków administracyjnych zamierza się:

1. Zmniejszyć koszty organów Rady Powiatu poprzez:

a. zmniejszenie liczby komisji stałych rady powiatu;

W ramach działań ostrożnościowych zamierza się zmniejszyć liczbę komisji stałych rady powiatu z czterech (w tym komisja rewizyjna) do trzech. Za przewodzenie pracami komisji przysługuje zwiększona dieta o 60 zł miesięcznie. Przewodniczący jednej z komisji pełni równocześnie funkcję członka zarządu, a więc z tego powodu pobiera on dietę tylko jako członek zarządu. Po najbliższych wyborach do rady V kadencji, jeżeli przewodniczenie czwartej komisji powierzonyby radnemu nie pełniącemu już funkcji członka zarządu powiatu, to koszty diet wzrosłyby z tego tytułu od grudnia 2014 o 60 zł miesięcznie. Zmiana zapisu w Statucie Powiatu Świebodzińskiego ograniczająca liczbę komisji stałych z czterech do trzech, z pewnością zablokuje ewentualne zwiększenie kosztów diet od nowej kadencji.

b. zamrożenie wzrostu diet rady powiatu;

Na podstawie art. 21 ust. 4-5a ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 595 z późn.zm.), na zasadach ustalonych przez Radę Powiatu, radnemu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży służbowych. Rada powiatu przy ustalaniu wysokości diet radnych bierze pod uwagę funkcje pełnione przez radnego. Dieta nie przysługuje radnemu pełniącemu odpłatnie funkcję członka zarządu w powiecie, w którym uzyskał mandat. Wysokość diet przysługujących radnemu nie może przekroczyć w ciągu miesiąca łącznie półtorakrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 79, poz. 431 i Nr 291, poz. 1707 oraz z 2012 r. poz. 1456). Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, maksymalną wysokość diet przysługujących radnemu w ciągu miesiąca, uwzględniając liczbę mieszkańców powiatów. Maksymalna wysokość diety dla radnych Powiatu Świebodzińskiego (w powiatach poniżej 60 tys. mieszkańców) wynosi 70%, co oznacza kwotę 1.854,78 zł.

W ramach działań ostrożnościowych zamierza się zamrozić waloryzację diet radnych w roku 2015 poprzez zmianę uchwały Nr XIX/168/2000 Rady Powiatu Świebodzińskiego z dnia 29 grudnia 2000 roku w sprawie ustalania diet przysługujących radnym, zmienionej już raz uchwałą nr V/33/07 z dnia 22 marca 2007 roku w sprawie ustalania diet przysługujących radnym.

2. Zmniejszyć koszty obsługi prawnej w Starostwie Powiatowym w Świebodzinie. Od kilku lat obsługę prawną starostwa, w tym organów Powiatu Świebodzińskiego prowadzą dwie kancelarie prawne z Zielonej Góry. Podyktowane to również było prowadzeniem sprawy sporu sądowego z powództwa firmy POL-DRÓG Kościan sp. z o.o.. Roczny koszt obsługi prawnej w 2013 roku wyniósł 91.798 zł a na 2014 rok zaplanowano kwotę 89.300 zł. W ramach działań ostrożnościowych zamierza się nie przedłużać umowy z jedną z kancelarii.

3. Zmniejszyć koszty zatrudnienia w Starostwie Powiatowym w Świebodzinie. Już w 2010 roku zarząd powiatu podjął czynności związane z ograniczaniem wydatków starostwa, w wyniku czego zredukowano wówczas 11,75 stanowisk merytorycznych, przypisując zadania pozostałym pracownikom. W kolejnym roku rozwiązano umowy

z pracownikami obsługi (sprzątaczkami) i zawarta została umowa z firmą sprzątającą co dało wymierny efekt finansowy.

W 2015 roku przewiduje się przejście na emeryturę trzech pracowników administracyjnych w wydziałach: *Budownictwa i Ochrony Środowiska, Komunikacji i Transportu* oraz *Organizacyjnym*, jak również likwidację jednego stanowiska pracy obsługi. Po przejściu na emeryturę obowiązki tych osób przekazane zostaną pozostałym pracownikom wydziałów. Z analizy kosztów utrzymania stanowiska gońca w starostwie wynika jednoznacznie, że koszty te przewyższają wartość zlecenia usług doręczania listów lokalnych za pośrednictwem poczty. W ramach działań ostrożnościowych nie planuje się przeprowadzania naboru na te stanowiska, zmniejszając zatrudnienie o 4 etaty, z tego w administracji starostwa z 57 do 54 etatów (w tym 6 etatów finansowanych w ramach robót publicznych) oraz obsługi z 7 do 6 etatów. Zmniejszenie zatrudnienia o cztery etaty nie spowoduje ograniczenia zakresu realizowanych zadań przez starostwo.

4.1.4 Zmniejszenie wydatków na zadania drogowe i inne działania

---

Zadania drogowe

Wśród nakładów na zadania drogowe od lat realizowane jest kompleksowe utrzymanie w sezonie zimowym oraz letnim 19,9 km ulic, 25,8 km² chodników, 73,4 km² trawników i 2,5 km żywopłotów, znajdujących się w obrębie miasta Świebodzin. Zadanie to realizowane jest od lat na podstawie porozumienia⁵ zawartego z Gminą Świebodzin na powierzenie jej tych czynności do wykonywania. W ramach działań ostrożnościowych planuje się wypowiedzieć zawarte porozumienie od roku 2016 a utrzymanie czystości w mieście realizować w oparciu o zatrudnienie pracowników w systemie robót publicznych.

Dzięki zatrudnieniu pracowników do prac porządkowych na drogach, możliwe będzie dodatkowe ograniczenie wydatków, przeznaczanych obecnie na zlecane firmom zewnętrznym usługi (np. koszenie, pielęgnacja zieleni) na pozostałych odcinkach dróg powiatowych.

W ramach działań ostrożnościowych planuje się ograniczenie wydatków w zakresie wyżej omówionym oraz w zakresie remontów na drogach powiatowych. Przez najbliższy rok – 2015, konieczne będzie ograniczenie nakładów ponoszonych na zlecenie usług firmom zewnętrznym i na remonty (w tym głównie na remonty cząstkowe nawierzchni dróg).

---

⁵ Porozumienie nr 53/DG/2009 z dnia 15 grudnia 2009 r. w sprawie bieżącego utrzymania dróg powiatowych na terenie miasta Świebodzin, z późn. zm..

Inne działania

Dotowanie zadań powiatu realizowanych w ramach ustawy o pożytku publicznym, na podstawie uchwalanego przez Radę Powiatu Świebodzińskiego Programu Współpracy Powiatu Świebodzińskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami należy ograniczyć. W zamian za to zostaną wdrożone działania polegające na wspieraniu organizacji działających terenie powiatu w pozyskiwaniu środków na realizację swych działań z programów unijnych.

W roku 2013 na dotacje przeznaczono 105.424,79 zł natomiast na 2014 rok zaplanowano kwotę 102.200 zł. W ramach działań ostrożnościowych zostaną obniżone wydatki od najbliższego roku (2015) do kwoty nieprzekraczającej 50.000 zł.

4.1.5 Czasowe zamrożenie wydatków na wynagrodzenia oraz składki od nich naliczane

---

W ramach działań ostrożnościowych Zarząd Powiatu przewiduje zamrożenie w roku 2015 wydatków na wynagrodzenia i związane z tym wydatki na składki od nich odprowadzane. Od roku 2016 przewiduje się wzrost wynagrodzeń o wskaźnik inflacji. W konsekwencji takiego założenia kolejna waloryzacja (od 2016) będzie naliczana od niższej kwoty. Dodatkowo zauważyć należy, że kwoty wynagrodzeń w poszczególnych latach mogą ulec zmianie z uwagi na zmiany organizacyjne w jednostkach czy też obowiązujące regulacje jak np. odprawy, a wystąpienie takich wahań nie oznacza wzrostu wynagrodzeń. I tak wyjątkiem od tej zasady mogą być domy pomocy społecznej, które w myśl obowiązującej ustawy otrzymują całość kwot z dotacji wojewody i wpłat pensjonariuszy na koszty prowadzenia domu. Niski poziom płac w tych jednostkach i fluktuacja kadr wymusza pozostawienie do decyzji dyrektorów polityki płacowej, a naturalnym ograniczeniem będzie w tym przypadku poziom dochodów.

4.2 HARMONOGRAM WPROWADZANIA W ŻYCIE PRZEDSIĘWZIĘĆ

Przedstawione działania ostrożnościowe wymagają podjęcia szeregu czynności formalno-prawnych. Ich przeprowadzenie wymaga zaangażowania organów powiatu: Zarządu Powiatu Świebodzińskiego oraz Rady Powiatu Świebodzińskiego. Przyjęte założenia są realizowane bądź będą realizowane w oparciu o uchwały tych organów, a z uwagi na zaplanowane wybory samorządowe w listopadzie br. konieczne będzie wzmożenie działań w miesiącach jesiennych – do czasu wygaśnięcia IV kadencji rady.

Zarząd Powiatu Świebodzińskiego przewiduje przyjęcie niniejszego Planu Postępowania Ostrożnościowego Powiatu Świebodzińskiego we wrześniu 2014 roku.

Kolejnym etapem będzie uzyskanie dokumentów niezbędnych do złożenia wniosku o udzielenie pożyczki do Ministra Finansów (raport Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze i opinia Wojewody Lubuskiego) oraz złożenie wniosku w Ministerstwie Finansów o udzielenie pożyczki. Czynności te planuje się do realizacji w miesiącach wrzesień-październik 2014 roku.

Zarząd Powiatu Świebodzińskiego niezwłocznie po uchwaleniu programu, przekaze kierownikom poszczególnych jednostek, odpowiedzialnym za wdrożenie poszczególnych zadań, wytyczne do prawidłowego wykonania działań przewidzianych w niniejszym programie ostrożnościowym.

Do 15 listopada 2014 r. opracowany zostanie projekt uchwały budżetowej Powiatu Świebodzińskiego na 2015 rok, uwzględniający działania naprawcze określone w tym programie, i uchwalony przez Radę Powiatu Świebodzińskiego w obowiązującym terminie. Uchwały budżetowe na lata kolejne będą uwzględniały działania zawarte w programie.

W związku z powyższym przyjmuje się harmonogram w odniesieniu do poszczególnych działań ostrożnościowych.

4.2.1 Harmonogram zmniejszenia wydatków bieżących na oświatę

Niezwłocznie po uchwaleniu programu postępowania ostrożnościowego Zarząd Powiatu Świebodzińskiego przekaze dyrektorom szkół, wytyczne zawarte w niniejszym programie. Dyrektorzy zostaną zobligowani do podjęcia czynności, związanych z wypowiedzeniem umów do dnia 31 grudnia 2014 r. pracownikom obsługi, zajmującym się sprzątaniami. Odprawy zostaną wypłacone w I kwartale 2015 roku. Maksymalnie do końca I kwartału zostaną przeprowadzone przetargi na wyodrębnienie podmiotu zewnętrznego zajmującego się sprzątaniami.

Do 15 listopada 2014 r. w opracowywanym projekcie uchwały budżetowej Powiatu Świebodzińskiego na 2015 rok, zostaną ujęte powyższe działania naprawcze, a projekt ten przesłany Radzie Powiatu Świebodzińskiego zostanie uchwalony w ustawowym terminie.

4.2.2 Harmonogram zmniejszenia wydatków bieżących na opiekę społeczną

Po uchwaleniu programu postępowania ostrożnościowego dyrektor domów dziecka zostanie poinformowana o założeniach programu, związanych z reorganizacją sprzątaniami

i żywienia w placówkach przez nią zarządzanych. Zapisy zostaną ujęte w planie budżetu zatwierdzanym przez Radę Powiatu Świebodzińskiego. Dyrektor zostanie zobligowana do podjęcia czynności związanych z wypowiedzeniem umów z dniem 31 grudnia 2014 r. pracownikom obsługi, zajmującym się sprzątaniami i żywieniem. Odprawy zostaną wypłacone w I kwartale 2015 roku. Również w I kwartale zostaną przeprowadzone przetargi na wyodrębnienie podmiotu zewnętrznego zajmującego się sprzątaniami. Od nowego roku budżetowego obiady będą zakupywane uczniom w szkołach.

W przypadku PCPR⁶ i prowadzenia Punktu Interwencji Kryzysowej, po uchwaleniu programu postępowania ostrożnościowego dyrektor zostanie poinformowana o założeniach programu i zobowiązana do dostosowania się do nowych realiów. Zawarte umowy na zakup usług wygasają z dniem 31 grudnia 2014r, więc nie będą zawierane kolejne.

4.2.3 Harmonogram zmniejszenia wydatków na administrację

Do ograniczenia kosztów organów Rady Powiatu poprzez zmniejszenie kosztów rady w tym jednej diety z tytułu pełnienia funkcji przewodniczącego komisji, niezbędne jest podjęcie przez obecną radę powiatu w miesiącach wrzesień-październik 2014 r. – uchwały o zmianie Statutu Powiatu Świebodzińskiego (zmniejszając liczbę komisji stałych z trzech do dwóch) oraz podjęcie w tym czasie uchwały zmieniającej zasady naliczania wysokości przysługujących diet członkom rady.

Konsekwencją podjęcia tych uchwał będzie zachowanie wysokości wypłat diet w 2015 na poziomie roku 2014 oraz zmniejszenie wypłaty diet dla przewodniczących za posiedzenia komisji od miesiąca grudnia 2014, tj. przewidywanego terminu rozpoczęcia pracy nowego składu rady – nowej V kadencji.

Do ograniczenia kosztów obsługi prawnej dojdzie już od początku roku 2015 poprzez wygaszenie warunków umowy jednej z kancelarii.

Z trzech osób uprawnionych do przejścia na emeryturę, jedna uzyska to uprawnienie dopiero w sierpniu 2015 roku. Wypowiedzenie warunków pracy z powodu likwidacji stanowiska pracy dla pracownika obsługi przewiduje się do końca roku 2014. We wszystkich przypadkach konieczne będzie wypłacenie należnych świadczeń (odprawy), co spowoduje, że w perspektywie roku 2015 nie przyniesie to jeszcze znacznego spadku kosztów bieżących.

---

⁶ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodziźnie

4.2.4 Harmonogram zmniejszenia wydatków na zadania drogowe i inne działania

---

W przypadku zadań drogowych, w 2015 roku zostanie wypowiedziane porozumienie nr 53/DG/2009 z dnia 15 grudnia 2009 roku z mocą od 1 stycznia 2016 roku.

Do grudnia 2014 roku zostaną podjęte czynności organizacyjne w celu pozyskania pracowników, do realizacji części zadań bieżących na drogach powiatowych, a w 2015 roku do prac utrzymania bieżącego ulic w mieście Świebodzin od roku 2016.

Wprowadzając ograniczenia wydatków bieżących na zadaniach drogowych i ograniczając przeznaczony środki na finansowanie Programu Współpracy Powiatu Świebodzińskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, odpowiednie zmniejszenia planowanych wydatków zostaną wprowadzone do projektu uchwały budżetowej na rok 2015 (opracowywanego do 15 listopada br. a uchwalanego prawdopodobnie w grudniu 2014, odpowiednio przez Zarząd Powiatu Świebodzińskiego i Radę Powiatu Świebodzińskiego). Ograniczenia te również zostaną wprowadzane corocznie do budżetów lat kolejnych zgodnie z przyjętymi założeniami.

4.2.5 Harmonogram zmniejszenia wydatków poprzez zamrożenie wzrostu wynagrodzeń

Projekt uchwał budżetowych na kolejny rok 2015, nie będzie uwzględniał wzrostu wynagrodzeń wynikających ze wzrostu wydatków o wskaźnik inflacji.

Do 15 listopada br. opracowany będzie przez Zarząd Powiatu Świebodzińskiego projekt uchwały budżetowej i przekazany do uchwalenia Radzie Powiatu Świebodzińskiego.

5 PRZEWIDYWANE EFEKTY FINANSOWE POSZCZEGÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ WRAZ Z OKREŚLENIEM METODOLOGII ICH OBLICZANIA

5.1 EFEKTY FINANSOWE ZMNIEJSZENIA WYDATKÓW BIEŻĄCYCH NA OŚWIATĘ

W trzech szkołach i jednej placówce oświatowej jest obecnie zatrudnionych 21,25 pracowników, wykonujących sprzątanie tych jednostek. Roczny koszt sprzątanego przez zatrudnionych pracowników, obliczony na bazie wykonania roku 2013, wraz ze środkami czystości wynosił 610.523 zł. Przyjmując⁷ wielkość miesięcznych środków przeznaczanych na 1 osobę sprzątającą w systemie 8 godzinnym (przez firmę zewnętrzną) na poziomie 917 zł i zakładając, że jednostki oświatowe nadal będzie obsługiwać tyle samo osób co

---

⁷ na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Świebodzinie

przedtem, wydatki roczne na podmiot zewnętrzny powinny wynosić 233.835 zł (21,25 osób x 917 zł x12 miesięcy). Oznacza to, że roczne koszty spadną o 376.688 zł.

Koszty odpraw i dodatkowego wynagrodzenia rocznego (za 2014 rok) pracowników wyniosą około 109.316 zł, a na wypłaty wynagrodzeń w I kwartale 2015 (w okresie wypowiedzenia) przewidzieć należy jeszcze 94.172 zł. Reasumując, przewidywane oszczędności z tytułu outsourcingu sprzątnia w jednostkach oświatowych w roku 2015 wyniosą zatem 173.200 zł, w kolejnych po 376.688 zł. W tabeli przedstawiono omówione wyżej efekty w odniesieniu do wydatków bieżących planowanych w działach 801 – *Oświata i wychowanie* i 854 – *Edukacyjna opieka wychowawcza* po uwzględnieniu zmiany tych kwot o kolejne wskaźniki inflacji.

Tabela 26. Oszacowane efekty finansowe zmniejszenia wydatków bieżących na oświatę.

Treść	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
wydatki bieżące na oświatę	A.	20 800 057	21 278 458	21 810 420	22 290 249	22 825 215	23 373 020	23 933 973	24 508 388
	B.	20 800 057	21 105 258	21 424 315	21 895 649	22 421 145	22 959 253	23 510 275	24 074 521
	C.	0	173 200	386 105	394 600	404 070	413 767	423 698	433 867
	D.		173 200	559 305	953 905	1 357 975	1 771 742	2 195 440	2 629 307

gdzie:

A. hipotetyczna wartość wydatków przy uwzględnieniu planowanej kwoty w roku 2014 i przy inflacyjnym wzroście wydatków

B. wartość wydatków po uwzględnieniu programu ostrożnościowego w 2014;

C. różnica w wydatkach poszczególnych lat;

D. skumulowana różnica.

Źródło: Dokumentacja Starostwa Powiatowego w Świebodzinie

5.2 EFEKTY FINANSOWE ZMNIEJSZENIA WYDATKÓW BIEŻĄCYCH NA OPIEKĘ SPOŁECZNĄ

1.a W sześciu domach dziecka i jednym centrum obsługi tych domów są obecnie dwie osoby - pracownicy wykonujący sprzątnie tych jednostek, zatrudnione na 2 etatach. Roczny koszt sprzątnia, obliczony na bazie wykonania roku 2013, wraz ze środkami czystości wynosił 62.279 zł. W ramach działań ostrożnościowych przewidywane jest zlecenie obsługi podmiotowi zewnętrznemu. Przyjmując⁸ wielkość miesięcznych środków przeznaczanych na 1 osobę sprzątnającą w systemie 8 godzinnym (przez firmę zewnętrzną) na poziomie 917 zł i zakładając, że zatrudnione będą dalej 2 osoby poprzez firmę zewnętrzną nakłady wyniosą 1.834 zł miesięcznie a 22.008 zł rocznie. Koszty odpraw w 2015r. dla dotychczasowych pracowników zamkną się kwotą 10.800 zł, a na wypłaty wynagrodzeń w I kwartale 2015 (w okresie wypowiedzenia) przewidzieć należy jeszcze

⁸ na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Świebodzinie

10.068 zł. Efekt finansowy w roku 2015 (redukcja kosztów) wyniesie 19.403 zł, w kolejnych latach po 40.271 zł.

1.b Planuje się możliwość zakupu obiadów w szkołach, do których uczęszczają wychowankowie - po cenach preferencyjnych. Cena żywienia w szkołach za obiad (szkoła pobiera opłatę za surowiec) dla ucznia szkoły wynosiła 4,50 zł, dla osób z zewnątrz 9 zł (wszystkie koszty). Udział uczniów szkół średnich z domu dziecka w populacji ogółem wynosi około 25% ogółu. Oznacza to, że średnia płatność za obiad wyniesie 5,63 zł, ponieważ Gmina Świebodzin preferencje stosuje tylko dla „swoich” uczniów tj. szkół podstawowych i gimnazjów.

Tabela 27. Koszty żywienia w domach dziecka w 2013 i I półroczu 2014 roku

Treść	Rok 2013	I półrocze 2014	zmiana ¹
Średnia ilość żywionych	94	91	96,8%
Wartość towarów żywnościowych	232 500,82	106 208,82	91,4%
Wynagrodzenia personelu zajmującego się żywieniem (kuchnia, zaopatrzenie) wszystkie składniki z pochodnymi, socjalne i badania	270 294,10	125 486,44	92,9%
Wartość zakupionego wyposażenia i materiałów do żywienia (płyn do mycia naczyń, ścierki itp.)	5 240,07	3 872,04	147,8%
Gaz do gotowania	5 943,24	1 520,00	51,2%
Wartość zużytych mediów do żywienia (prąd, woda zimna i ciepła, ścieki, śmieci)	54 690,40	24 003,93	87,8%
Razem koszty	568 668,63	261 091,23	91,8%
<i>średni miesięczny koszt żywionego</i>	<i>504,14</i>	<i>478,19</i>	<i>94,9%</i>

1. porównano podwojoną wartość z roku 2014 do roku 2013.

Źródło: Dokumentacja Starostwa Powiatowego w Świebodzinie

Przewidując, że zakup obiadów w szkołach będzie dotyczyć dni powszednich nie będzie wtedy potrzeby wykonywania tych procedur przez personel obsługi zajmujący się żywieniem. Przyjmując, że w 2013 roku koszty żywienia (z wyłączeniem wartości towarów żywnościowych) wyniosły 336.168 zł, będzie można je zredukować o ok. 50%.- czyli 168.000 zł. W związku z wypłatą potencjalnych odpraw (10.922 zł), efekt obniżenia kosztów w roku 2015 wyniesie 157.246 zł a w latach kolejnych 168.000 zł.

2. Analizując planowane wydatki na 2014 rok przeznaczone funkcjonowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie, zakłada się zmniejszenie ich od 2015 roku o kwotę ok. 39.584 zł. Stanowiąc to będzie ponad 7% planu finansowego jednostki na ten cel. Od roku 2015 zmniejszone zostaną nakłady na prowadzenie PCPR o 40.000 zł.

3. Zmniejszenie wydatków budżetowych na prowadzenie poradnictwa specjalistycznego (Punkt Interwencji Kryzysowej) z planowanej w 2014 roku kwoty 17 381 zł do 0 zł.

Podsumowując przewidywane efekty finansowe wprowadzenia powyższych działań możliwe będzie uzyskanie następujących efektów.

Tabela 28. Zestawienie szacowanych oszczędności zadań opieki

Treść	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sprzątanie DD	19 403	40 271	40 271	40 271	40 271	40 271	40 271
Wyżywienie DD	157 246	168 000	168 000	168 000	168 000	168 000	168 000
7 % kosztów PCPR	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
PIK	17 381	17 381	17 381	17 381	17 381	17 381	17 381
Razem	234 030	265 652	265 652	265 652	265 652	265 652	265 652

Źródło: Dokumentacja Starostwa Powiatowego w Świebodzinie

W kolejnej tabeli przedstawiono omówione wyżej efekty w odniesieniu do wydatków bieżących planowanych w rozdziałach 85201 - *Placówki opiekuńczo-wychowawcze*, 85218 - *Powiatowe centra pomocy rodzinie* i 85220 - *Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej* po uwzględnieniu zmiany tych kwot o kolejne wskaźniki inflacji.

Tabela 29. Oszacowane efekty finansowe zmniejszenia wydatków bieżących na opiekę

Treść	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
wydatki bieżące na opiekę społeczną	A.	3 810 978	3 898 630	3 996 096	4 084 010	4 182 026	4 282 395	4 385 173	4 490 417
	B.	3 810 978	3 659 217	3 723 803	3 805 726	3 897 064	3 990 593	4 086 368	4 184 441
	C.	0	239 413	272 293	278 284	284 962	291 802	298 805	305 976
	D.		239 413	511 706	789 990	1 074 952	1 366 754	1 665 559	1 971 535
	E.		2,3%	2,5%	2,2%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%

gdzie:

A. hipotetyczna wartość wydatków przy uwzględnieniu planowanej kwoty w roku 2014 i przy inflacyjnym wzroście wydatków;

B. wartość wydatków po uwzględnieniu programu ostrożnościowego w 2014;

C. różnica w wydatkach poszczególnych lat;

D. skumulowana różnica;

E. wskaźnik wzrostu wydatków.

Źródło: Dokumentacja Starostwa Powiatowego w Świebodzinie

5.3 EFEKTY FINANSOWE ZMNIEJSZENIA WYDATKÓW NA ADMINISTRACJĘ

Zmniejszenie liczby komisji stałych powinno spowodować tylko zmniejszenie wysokości diety przewodniczącego tej komisji z 1.020 zł do 960 zł tj. o 60 zł miesięcznie co rocznie wynosi 720 zł. Zakładając, że od nowej V kadencji jeden z przewodniczących komisji będzie nadal równocześnie członkiem zarządu, to zmiana ta nie spowoduje zmniejszenia kosztów rady o powyższe kwoty. Dla ostrożności analiz należy przewidzieć, że jeżeli funkcję przewodniczącego komisji (w nowej V kadencji rady) powierzonyby radnemu nie pełniącemu już funkcji członka zarządu, to koszty diet rady powiatu z tego tytułu, od grudnia 2014 wzrosłyby o 60 zł miesięcznie. Zmiana w statucie liczby komisji z pewnością zablokuje ewentualne zwiększenie tych kosztów diet od nowej kadencji.

Uwzględniając powyższe obliczenia, zamrożenie wzrostu wszystkich diet w roku 2015 - co oszacowano na kwotę 3.580 zł (155.290 x 2,3%) oraz zakładając wprowadzenie tych zmian od nowej V kadencji rady (tj. od grudnia 2014 roku), szacuje się uzyskać oszczędności jak w poniższej tabeli.

Tabela 30. Zestawienie szacowanych oszczędności z diet rady powiatu.

Treść	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
przewodniczący komisji	60	720	720	720	720	720	720	720
zamrożenia wzrostu diet w 2015	0	3 580	0	0	0	0	0	0
Razem	60	4 300	720	720	720	720	720	720

Źródło: Dokumentacja Starostwa Powiatowego w Świebodzinie

Z powodu ograniczenia obsługi prawnej starostwa do jednej kancelarii od 2015 roku oszczędności wydatków bieżących wyniosą 58.302 zł (wartość dotychczasowej jednej umowy).

Oszacowano hipotetyczną oszczędność kosztów etatu od planowanej daty przejścia na emeryturę trzech osób w roku 2015, na poziomie 61.600 zł, jednak konieczne będą w 2015 roku wypłaty należnych odpraw na poziomie 72.300 zł. Zwolnienie i wypłata należnych świadczeń dla pracownika obsługi jeszcze w 2014 roku spowoduje uzyskanie w roku 2015 oszczędności w wydatkach bieżących na poziomie 25.700 zł. Łączne ograniczenie wydatków w 2015 wyniesie wówczas 15.000 zł a od 2016 roku 97.400 zł.

W tabeli przedstawiono omówione wyżej efekty – łącznie wydatki w odniesieniu do wydatków planowanych w rozdziałach 75019 – *Rady powiatów*, 75011 – *Urzędy wojewódzkie* i 75020 - *Starostwa powiatowe* po uwzględnieniu zmiany tych kwot o kolejne wskaźniki inflacji.

Tabela 31. Oszacowane efekty finansowe zmniejszenia wydatków bieżących na administrację

Treść	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
wydatki bieżące na administrację	A.	5 151 032	5 269 505	5 401 244	5 520 070	5 652 553	5 788 213	5 927 131	6 069 382
	B.	5 150 972	5 190 119	5 240 911	5 356 211	5 484 760	5 616 394	5 751 188	5 889 216
	C.	60	79 386	160 333	163 859	167 793	171 819	175 943	180 166
	D.	60	79 446	239 779	403 638	571 431	743 250	919 193	1 099 359
	E.		2,3%	2,5%	2,2%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%

gdzie:

A. hipotetyczna wartość wydatków przy uwzględnieniu planowanej kwoty w roku 2014 i przy inflacyjnym wzroście wydatków;

B. wartość wydatków po uwzględnieniu programu ostrożnościowego w 2014;

C. różnica w wydatkach poszczególnych lat;

D. skumulowana różnica

E. wskaźnik wzrostu wydatków.

Źródło: Dokumentacja Starostwa Powiatowego w Świebodzinie

5.4 EFEKTY FINANSOWE ZMNIĘSZENIA WYDATKÓW NA ZADANIA DROGOWE I INNE DZIAŁANIA

W 2014 roku na realizację porozumienia z Gminą Świebodzin przeznaczona została kwota 386.317 zł a na rok 2015 wyniesie ok. 395.202 zł (wzrost o wskaźnik inflacji). Rozwiązanie tej umowy w 2015 przyniesie od 2016 roku znaczne zmniejszenie wydatków bieżących powiatu, jednak w zamian konieczne będzie zatrudnienie pracowników (w ramach robót publicznych dofinansowanych ze środków Funduszu Pracy) i zakup dla nich wyposażenia, tak aby zabezpieczyć podstawowe potrzeby utrzymania ulic powiatowych w mieście Świebodzin. Na ten cel należy przewidzieć nakłady roczne ok. 100.000 zł, związane z zakupem wyposażenia a w latach kolejnych kosztami wynagrodzeń. Oznacza to oszczędność na poziomie 302.582 zł od roku 2016.

Wartość zaplanowanych na 2014 rok środków na remonty dróg wynosi 396.239 zł, a wśród nich remonty cząstkowe nawierzchni dróg, zlecane corocznie firmie zewnętrznej w wysokości 286.582 zł. W najbliższym roku (2015) konieczne będzie ograniczenie nakładów ponoszonych na te remonty o kwotę 46.239 zł, co obecnie zakłada się osiągnąć poprzez ograniczenie zlecenia usług remontowych w roku 2015 do maksymalnej kwoty 350.000 zł.

Wykonując część zadań drogowych dotychczas zleczanych firmom zewnętrznym, przy pomocy zatrudnionych pracowników, min. takich jak: koszenie poboczy dróg zlecane obecnie za kwotę 69.000 zł, wykorzystanie usług transportowych (kwota 66.000 zł), zlecenie wykonania ekspertyz 43.652 zł, czy pielęgnacja zieleni, na którą obecnie przeznaczane jest 57.000 zł będzie można ograniczyć te wydatki o ok. 20%, to jest o kwotę 139.578 zł (w 2014 roku kwota planowana wynosi 659.578 zł). Należy w tym punkcie zaznaczyć, że szacunki te mogą ulec zmianie, z powodu ponoszonych corocznie kosztów utrzymania zimowego dróg i ulic, na które w obecnym roku przeznaczono ponad 300 tys. zł. Do oszacowania oszczędności od roku 2015 zastosowano wskaźnik wzrostu inflacji.

Tabela 32. Zestawienie szacowanych oszczędności z zadań drogowych

Treść	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
porozumienie	0	302 582	309 239	316 661	324 261	332 043	340 012
remonty dróg	47 303	0	0	0	0	0	0
usługi na drogach	142 788	146 358	149 578	153 168	156 844	160 608	164 463
Razem	190 091	448 940	458 817	469 829	481 105	492 651	504 475
wskaźnik wzrostu wydatków	2,3%	2,5%	2,2%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%

Źródło: Dokumentacja Starostwa Powiatowego w Świebodzinie

W ramach realizacji ustawy o pożytku publicznym z dotychczas zabezpieczonej kwoty 110.000 kwota ta zostanie zmniejszona do 50.000 zł co przyniesie oszczędności na poziomie 60.000 rocznie.

Tabela przedstawia zestawienie powyższych informacji w zakresie wybranych zadań drogowych (rozdział 60014 – *Drogi powiatowe*) i zadań w ramach pożytku publicznego (łącznie 110.000 zł w § 2360 - *Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego*) po uwzględnieniu zmiany tych kwot o kolejne wskaźniki inflacji.

Tabela 33. Oszacowane efekty finansowe zmniejszenia wydatków na zadania drogowe i inne działania

Treść		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
wydatki na zadania drogowe i inne działania	A.	1 552 134	1 587 833	1 627 529	1 663 335	1 703 254	1 744 133	1 785 992	1 828 856
	B.	1 552 134	1 336 362	1 115 674	1 140 219	1 167 584	1 195 606	1 224 301	1 253 684
	C.	0	251 471	511 855	523 116	535 670	548 527	561 691	575 172
	D.		251 471	763 326	1 286 442	1 822 112	2 370 639	2 932 330	3 507 502

gdzie:

A. hipotetyczna wartość wydatków przy uwzględnieniu planowanej kwoty w roku 2014 i przy inflacyjnym wzroście wydatków;

B. wartość wydatków po uwzględnieniu programu ostrożnościowego w 2014;

C. różnica w wydatkach poszczególnych lat;

D. skumulowana różnica.

Źródło: Dokumentacja Starostwa Powiatowego w Świebodzinie

5.5 EFEKTY FINANSOWE ZAMROŻENIA WZROSTU WYNAGRODZEŃ WRAZ POCHODNYMI

Efekty finansowe zamrożenia wzrostu wydatków na wynagrodzenia i pochodne zostały oszacowane poprzez porównanie wydatków powiatu w wariantcie zamrożenia wzrostu wydatków w roku 2015, z wariantem bez zamrażania wzrostu tych wydatków. Planowane wydatki na wynagrodzenia i pochodne na rok 2014 wynoszą obecnie 33.909.595 zł a przy wskaźniku inflacja na rok 2015 na poziomie 2,3% oznaczałby wzrost tych wydatków o kolejne 779.921 zł. Zablokowanie wzrostu wynagrodzeń w 2015 roku o taką kwotę spowoduje oszczędność w kolejnych latach odpowiednio zwiększaną o kolejne wskaźniki. Sumując kwoty w latach 2015-2021 wygosparowana zostanie kwota niemal 6 mln zł, co pokazano w tabeli.

Tabela 34. Oszacowane efekty finansowe zamrożenia wzrostu płac

Treść	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
wydatki na wynagrodzenia i pochodne	A.	33 909 595	34 689 516	35 556 754	36 339 002	37 211 138	38 104 206	39 018 707	39 955 155
	B.	33 909 595	33 909 595	34 757 335	35 521 996	36 374 524	37 247 513	38 141 453	39 056 848
	C.	0	779 921	799 419	817 006	836 614	856 693	877 254	898 307
	D.		779 921	1 579 340	2 396 346	3 232 960	4 089 653	4 966 907	5 865 214

gdzie:

A. hipotetyczna wartość wydatków przy uwzględnieniu planowanej kwoty w roku 2014 i przy inflacyjnym wzroście wydatków;

B. wartość wydatków po uwzględnieniu programu ostrożnościowego w 2014;

C. różnica w wydatkach poszczególnych lat;

D. skumulowana różnica.

Źródło: Dokumentacja Starostwa Powiatowego w Świebodzinie

Oszacowane oszczędności związane z zamrożeniem wzrostu wydatków na wynagrodzenia i pochodne w całym okresie prognozy mogą ulec zmianie w wyniku innych przepisów nakazujących wykonanie regulacji wynagrodzeń, czy też z wprowadzanych zmian organizacyjnych w jednostkach.

5.6 PODSUMOWANIE EFEKTÓW FINANSOWYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ

Pomimo kilkuletnich przygotowań powiatu do wprowadzenia od bieżącego roku, w pełnym zakresie zapisów wynikających z ustawy o finansach publicznych, (tj. nieprzekraczania ograniczeń spłaty zobowiązań zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych), stagnacja na rynku nieruchomości i brak efektów sprzedaży nieruchomości tak znacznie wpływa na osiągnięte wskaźniki, że nie pozwala to na przyjęcie przez radę powiatu uchwały budżetowej na 2015 rok. Zapłata wynikająca z ugód uniemożliwia zmianę budżetu roku 2014 bez naruszenia przepisu art. 242 ustawy, a brak zmiany i tak doprowadzi do zamknięcia roku 2014 z naruszeniem tego przepisu.

Łączna wartość efektów finansowych programu postępowania ostrożnościowego do roku 2021, czyli do końca planowanej spłaty pożyczki z budżetu państwa została oszacowana na 15.072.917 zł. Zestawienie efektów finansowych przedstawia kolejna tabela.

Tabela 35. Podsumowanie efektów finansowych programu ostrożnościowego w latach 2014-2021

Treść	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
efekty zmniejszenia wydatków na oświatę	0	173 200	386 105	394 600	404 070	413 767	423 698	433 867
efekty zmniejszenia wydatków na opiekę	0	239 413	272 293	278 284	284 962	291 802	298 805	305 976
efekty zmniejszenia wydatków na administrację	60	79 386	160 333	163 859	167 793	171 819	175 943	180 166
efekty zmniejszenia wydatków na zadania drogowe i inne działania	0	251 471	511 855	523 116	535 670	548 527	561 691	575 172
efekty zamrożenia wzrostu wynagrodzeń	0	779 921	799 419	817 006	836 614	856 693	877 254	898 307
razem efekty finansowe programu	60	1 523 391	2 130 005	2 176 865	2 229 109	2 282 608	2 337 391	2 393 488
skumulowana różnica	60	1 523 451	3 653 456	5 830 321	8 059 430	10 342 038	12 679 429	15 072 917

Źródło: Dokumentacja Starostwa Powiatowego w Świebodzinie

6 UZASADNIENIE PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ

6.1 Działania dotychczas wykonane

Powiat Świebodziński już od roku 2009, kiedy przyjęta została zmiana ustawy o finansach publicznych, nakładająca ograniczenie możliwości spłaty zadłużenia wg indywidualnego wskaźnika, przeprowadził restrukturyzację zadłużenia. W 2010 roku wyemitowane zostały obligacje w wysokości 19.000.000 zł, które przeznaczono na realizację zadań inwestycyjnych oraz spłacono część zadłużenia. Raty wykupu wyemitowanych obligacji ustalono na poziomie możliwym do wykonania w poszczególnych latach 2014 do 2020, jednak struktura dochodów i wydatków powiatu nie pozwoliła wypracować wysokiego dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań. Ustawowe obniżenie poziomu wskaźnika z 15 % do kilku procent jak np. w roku 2015 do 5,75 %⁹ powoduje, że nie ma możliwości zmniejszenia zadłużenia powiatu przez wcześniejszą spłatę nawet w przypadku pozyskania dodatkowych dochodów.

W ostatnich latach samorząd powiatowy w znacznym stopniu ograniczał wszelkie inwestycje w powiecie, realizując tylko zadania, na które uzyskano zewnętrzne źródło dofinansowania jak np. pomoc finansowa z innego samorządu czy dotacja z budżetu państwa. W budżecie występowały głównie zadania inwestycyjne, których skutkiem ma być ograniczenie kosztów funkcjonowania jednostek (np. modernizacja kotłowni ze zmianą sposobu ogrzewania w Domu Pomocy Społecznej w Toporowie) lub zadania, do których zadeklarowano dofinansowanie.

W załączniku do wieloletniej prognozy finansowej nie przewiduje się przedsięwzięć inwestycyjnych na przyszłe lata, jednak niezbędne jest opracowanie projektu wykonania termomodernizacji jednostek oświatowych, z możliwością pozyskania na ten cel środków w ramach partnerstwa publiczno- prywatnego.

W wyniku malejącej liczby uczniów trafiających do powiatowych szkół, od kilku lat kiedy to przeprowadzono w powiecie reorganizację placówek oświatowych (likwidując lub przekazując część szkół) a uczniów przenosząc do pozostających dwóch zespołów, ograniczane są również wydatki bieżące. Pozostający po reorganizacji placówek oświatowych obiekt szkolny przy ul. Żaków 1 w Świebodzinie, został adaptowany na nową siedzibę Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Świebodzinie. Rozproszona do tej pory w kilku obiektach jednostka, znalazła

---

⁹ Wg uchwały Nr 403/2014 z dnia 27 maja 2014r. w sprawie zmian w uchwalonej wieloletniej prognozy finansowej Powiatu Świebodzińskiego na lata 2014-2020

nową siedzibę z możliwością poszerzania swojej oferty dla dziecka niepełnosprawnego, a tym samym opuszczone przez nią obiekty mogą być przeznaczone do sprzedaży.

Zmiany przepisów o systemie opieki nad dzieckiem osieroconym, również wymogły zmiany organizacyjne w placówkach opiekuńczo wychowawczych, czego efektem było przeprowadzenie dzieci do nowych domów (konieczne było utworzenie sześciu nowych jednostek budżetowych). Nowe obiekty i zmiana przepisów dotyczących zatrudniania wychowawców pozwoliły na zmniejszenie kosztów utrzymania a dodatkowo dotychczasowy budynek pozyskano do sprzedaży.

6.2 Działania do wykonania w 2014 roku

Zakończenie sprawy spornej z firmą POL-DRÓG Kościan sp. z o.o. w kwietniu br. niekorzystnym wyrokiem I instancji, spowodowało konieczność podjęcia decyzji czy zasadne jest odwołanie się powiatu do wyższej instancji sądu, czy doprowadzić do zawarcia ugody i zakończenia sporu. Ostatecznie doszło do zawarcia ugody i zapłacenia kwoty niższej niż wynikałoby to z uprawomocnienia wyroku.

Usiłując sprostać tak znacznemu obciążeniu finansowemu, przy tak ograniczonych dochodach, Powiat Świebodziński przeanalizował możliwości zmiany budżetu na 2014 rok aby wywiązać się z zobowiązania zapłaty ugód i zabezpieczenia funkcjonowania struktur powiatu. W tym celu dokonano możliwych prawnie zmian w planach wydatków zabezpieczając część kwoty zapłaconej na podstawie zawartych ugód ze środków budżetu powiatu w wysokości 620.000 zł. Pozostałą kwotę rezerwy celowej na zadania inwestycyjne w wysokości 616.000 zł i 4.000 rezerwy ogólnej przeznaczono na częściową zapłatę kosztów pierwszej ugody. Po uzyskaniu pozytywnej opinii Komisji Budżetu i Rozwoju Regionalnego o zmianie przeznaczenia rezerwy celowej została podjęta uchwała Nr 442/2014 z dnia 22 września 2014 roku. Po wprowadzeniu tej zmiany pozostaje kwota 4.100.000 zł potrzebna do zabezpieczenia w budżecie powiatu roku 2014.

Z uwagi na małe prawdopodobieństwo sfinalizowania zaplanowanej sprzedaży majątku powiatu (do zamknięcia budżetu powiatu w 2014 roku po zapłaceniu obu ugód), niezbędne jest uzyskanie zewnętrznego źródła finansowania w postaci pożyczki z Ministerstwa Finansów.

W celu uporządkowania zapisów w uchwale budżetowej na 2014 rok należy podjąć następujące działania:

- 1) wyłączyć z budżetu dochodów powiatu planowaną (niezrealizowaną) kwotę dochodów ze sprzedaży majątku w wysokości 6.100.000 zł i równocześnie zmniejszyć wydatki budżetu zaplanowane na realizację zadania inwestycyjnego „Innowacyjne systemy kompleksowego

zarządzania energią” placówek oświatowych w rozdziale 80130- *Szkoły zawodowe* o kwotę 6.100.000 zł;

- 2) brakujące kwoty wydatków bieżących i majątkowych w wysokości 4.100.000 zł, do zabezpieczenia zapłaty ugód zaplanować, finansując je z pożyczki z budżetu państwa;
- 3) uchwalić program postępowania ostrożnościowego dla powiatu.

Z powodu złych wyników sprzedaży majątku w 2014 roku, obniżających w znacznym stopniu wskaźniki spłaty zadłużenia Powiatu Świebodzińskiego na lata 2015-2020, zaplanowana pożyczka może zostać spłacona dopiero w roku 2021 w całości. Przewiduje się, że coroczny koszt odsetek od udzielonej pożyczki (w latach 2015-2021) wyniesie po 123.000 zł.

W roku 2014 nie będzie możliwe zachowanie relacji wynikającej z art. 242 ustawy o finansach publicznych z uwagi na konieczność zakwalifikowania znacznej pozycji ugody jako wydatki nieinwestycyjne, ale konieczne jest natomiast jeszcze w tym roku, uzyskanie dodatkowego źródła finansowania tych wypłat z pożyczki z budżetu państwa.

6.3 Działania do realizacji w kolejnych latach

W wieloletniej prognozie finansowej Powiatu Świebodzińskiego, tylko na rok 2015 zaplanowana zostanie sprzedaż majątku na poziomie 2 mln złotych, co pozwoli zrealizować bieżące zadania funkcjonowania powiatu, wykup kolejnej serii obligacji i spłaty planowanych rat kredytów. Sprzedaż majątku będzie nadal kontynuowana jednak pozostałe kwoty nie zostały uwzględnione w wieloletniej prognozie finansowej, tak więc pozyskanie środków do budżetu ze sprzedaży wpłynie dodatkowo na poprawę sytuacji powiatu – poprawę wskaźników oraz możliwości finansowania inwestycji.

Reasumując, dla tak opracowanej prognozy finansowej powiatu, aż do roku 2020 nie będzie możliwe zachowanie wskaźników spłaty długu (zakładając strukturę dochodów i wydatków budżetu powiatu na bazie roku 2014, ich zmianę na lata kolejne wskaźnikami analiz długoterminowych oraz z planem sprzedaży majątku tylko w 2015 roku za 2 mln zł).

Zaproponowane działania przewidują konkretne efekty ekonomiczne, pozwalające na spłatę zobowiązań jednostki zgodnie z umowami, przy pełnej realizacji zadań powiatu. Wskazywane działania:

- 1) zmniejszenia wydatków bieżących na oświatę;
- 2) zmniejszenia wydatków bieżących na opiekę społeczną;
- 3) zmniejszenia wydatków bieżących na administrację;
- 4) zmniejszenie wydatków na zadania drogowe i inne zadania, oraz

5) czasowe zamrożenie wydatków na wynagrodzenia i składki od nich naliczane, dają gwarancję powodzenia i osiągnięcia przewidywanych efektów ekonomicznych. Są one zależne od organów powiatu, co jest istotne dla harmonogramu ich wprowadzania i kontroli realizacji.

Zmiana kadencji organów samorządu na koniec roku 2014 wymagać będzie zapoznania nowych radnych z założeniami programu postępowania ostrożnościowego, jednak zasada kontynuacji działania organów pozwala przypuszczać, że ryzyko ich niepowodzenia jest minimalne a proces wprowadzenia od strony formalno – prawnej nieskomplikowany.

Wskazując na powyższe działania, wobec wyczerpania się możliwości realizacji tak dużych zobowiązań finansowych, wynikających z zapłaty ugód pozasądowych oraz niemożności uzyskania na ich realizację kredytu długoterminowego Zarząd Powiatu Świebodzińskiego przyjmuje działania, które pozwolą na zabezpieczenie sytuacji finansowej Powiatu oraz nieprzerwane realizowanie zadań.

7 PROGNOZA BUDŻETU POWIATU ŚWIEBODZIŃSKIEGO DO ROKU 2021

Prognozę budżetu Powiatu Świebodzińskiego sporządzono w układzie rocznym do 2021, bo dotychczasowy horyzont prognozy został wydłużony do roku planowanej spłaty pożyczki z budżetu państwa.

Uchwała budżetowa na 2014 rok po zmianach z dnia uchwalenia programu, w której zawarto proponowane zmiany budżetu zawarte w punkcie 6.2 na stronie 57-58, w tym zabezpieczenie wydatków na obie ugody w wysokości 4.100.000 zł, określa wysokość dochodów na poziomie 54.337.584 zł, a wydatki na poziomie 61.966.287 zł. Wydatki przewyższają dochody o kwotę 7.628.703 zł, z w tym kwota 4.100.000 pożyczki przeznaczona na spłatę zobowiązań obu ugód.

Powiat wystąpi o pożyczkę w wysokości 4.100.000 zł z przeznaczeniem na rozliczenie tych zobowiązań (sfinansowanych obecnie z kredytu krótkoterminowego). Założono, że spłata kapitałowa otrzymanej pożyczki nastąpi do 31 grudnia 2021 roku.

Do opracowanej i przyjętej zmienionej Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Świebodzińskiego – uwzględniającej spłatę pożyczki z budżetu państwa przyjęto parametry zmiany dochodów i wydatków wg wskaźników makroekonomicznych jak w tabeli 25 na stronie 39 opracowania. Wzrost dochodów przewidziano wg stopy wzrostu PKB natomiast wzrost wydatków bieżących wg wskaźnika stopy inflacji. Planowany wzrost wydatków płacowych

przyjęto na poziomie wzrostu stopy inflacji, z wyjątkiem roku 2015, na który zablokowano wzrost.

Środki na obsługę zadłużenia obliczone zgodnie z zawartymi umowami w oparciu o stawki WIBOR z roku 2014 zaplanowano w poszczególnych latach. Założono, że w całym okresie prognozy poziom stopy WIBOR 1M i WIBOR 6M nie wzrośnie powyżej poziomu z roku bieżącego.

Stopę podatku dochodowego od osób prawnych przyjęto na poziomie, określonym w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania (t. j. z 2014 r. Dz. U. poz. 851) czyli 19%. Założono, że w latach 2015 – 2021 stopa podatku dochodowego od osób prawnych pozostanie na obecnym poziomie.

Udziały Powiatu w podatku dochodowym od osób fizycznych i od osób prawnych przyjęto zgodnie z art. 5 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t. j. z 2014 r. Dz. U. poz. 1115), czyli 10,25% w przypadku udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i 1,40% w przypadku udziału w podatku dochodowym od osób prawnych. Założono, że w kolejnych latach prognozy, udziały te będą na takim samym poziomie.

W założeniach wieloletniej prognozy finansowej po stronie dochodów (tylko w roku 2015) uwzględniono sprzedaż majątku w wysokości 2.000.000 zł. W przypadku uzyskania wyższych środków spośród nieruchomości przygotowanych i przeznaczonych do sprzedaży, na łączną wartość ponad 6 mln zł (szerzej omówione w części 1.4. na stronie 9), wpłynie to na poprawę wskaźników opracowanej prognozy.

Po stronie wydatków oszacowane oszczędności przyszłych lat (tabela 35 na stronie 55) znalazły odzwierciedlenie w kilku pozycjach WPF według wyliczenia zawartego w kolejnej tabeli.

Tabela 36. Odzwierciedlenie efektów finansowych programu w pozycjach wieloletniej prognozy finansowej

Treść		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
wydatki bieżące								
2.1.	symulacja zmiany wg wskaźnika	53 570 368	54 909 627	56 117 639	57 464 462	58 843 609	60 255 856	61 701 996
	zmniejszenie wg programu	-1 523 391	-2 130 005	-2 176 865	-2 229 109	-2 282 608	-2 337 391	-2 393 488
	po uwzględnieniu programu	52 046 977	52 779 622	53 940 774	55 235 353	56 561 001	57 918 465	59 308 508
	uwzględniono w WPF	52 000 000	52 800 000	53 900 000	55 200 000	56 600 000	57 900 000	59 300 000
wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane								
11.1.	symulacja zmiany wg wskaźnika	34 689 516	35 556 754	36 339 002	37 211 138	38 104 206	39 018 707	39 955 155
	zmniejszenie wg programu	-779 921	-799 419	-817 006	-836 614	-856 693	-877 254	-898 307
	po uwzględnieniu programu	33 909 595	34 757 335	35 521 996	36 374 524	37 247 513	38 141 453	39 056 848
	uwzględniono w WPF	33 900 000	34 800 000	35 500 000	36 400 000	37 200 000	38 100 000	39 100 000
wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostek samorządu terytorialnego								
11.2.	symulacja zmiany wg wskaźnika	4 600 464	4 715 475	4 819 216	4 934 877	5 053 314	5 174 593	5 298 784
	zmniejszenie wg programu	-79 386	-160 333	-163 859	-167 793	-171 819	-175 943	-180 166
	po uwzględnieniu programu	4 521 078	4 555 142	4 655 357	4 767 084	4 881 495	4 998 650	5 118 618
	uwzględniono w WPF	4 500 000	4 600 000	4 700 000	4 800 000	4 900 000	5 000 000	5 100 000

Źródło: Dokumentacja Starostwa Powiatowego w Świebodzinie

Tabela 37. Wieloletnia prognoza finansowa Powiatu Świebodzińskiego na lata 2014-2021

Lp.	Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	Dochody ogółem	54 337 584	56 102 000	56 402 000	58 902 000	61 303 000	63 503 000	65 503 000	67 503 000
1.1	Dochody bieżące	52 118 181	54 100 000	56 400 000	58 900 000	61 300 000	63 500 000	65 500 000	67 500 000
1.1.1	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	8 022 183	8 300 000	8 700 000	9 100 000	9 400 000	9 800 000	10 100 000	10 400 000
1.1.2	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	470 000	490 000	510 000	530 000	550 000	570 000	590 000	610 000
1.1.3	podatki i opłaty	2 800 257	2 900 000	3 000 000	3 200 000	3 300 000	3 400 000	3 500 000	3 600 000
1.1.3.1	z podatku od nieruchomości	0	0	0	0	0	0	0	0
1.1.4	z subwencji ogólnej	22 543 697	23 400 000	24 400 000	25 500 000	26 500 000	27 500 000	28 400 000	29 200 000
1.1.5	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	11 498 485	11 900 000	12 400 000	13 000 000	13 500 000	14 000 000	14 500 000	14 900 000
1.2	Dochody majątkowe, w tym	2 219 403	2 002 000	2 000	2 000	3 000	3 000	3 000	3 000
1.2.1	ze sprzedaży majątku	598 757	2 002 000	2 000	2 000	3 000	3 000	3 000	3 000
1.2.2	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	1 620 646	0	0	0	0	0	0	0
2	Wydatki ogółem	61 966 287	52 652 000	54 402 000	55 902 000	56 803 000	57 503 000	59 003 000	63 403 000
2.1	Wydatki bieżące, w tym:	56 238 907	52 000 000	52 800 000	53 900 000	55 200 000	56 600 000	57 900 000	59 300 000
2.1.1	z tytułu poręczeń i gwarancji	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1.1.1	w tym: gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1.2	na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej, w wysokości w jakiej nie podlegają sfinansowaniu dotacją z budżetu państwa	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1.3	wydatki na obsługę długu, w tym:	1 133 840	1 143 000	1 049 000	969 000	812 000	601 000	352 000	123 000
2.1.3.1	odsetki i dyskonto określone w art. 243 ust. 1 ustawy, w tym:	1 133 840	1 143 000	1 049 000	969 000	812 000	601 000	352 000	123 000
2.1.3.1.1	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji	0	0	0	0	0	0	0	0

	z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy)								
2.1.3.1.2	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zob. zaciągniętych na wkład krajowy	222 995	159 575	112 010	22 709	0	0	0	0
2.2	Wydatki majątkowe	5 727 380	652 000	1 602 000	2 002 000	1 603 000	903 000	1 103 000	4 103 000
3	Wynik budżetu	-7 628 703	3 450 000	2 000 000	3 000 000	4 500 000	6 000 000	6 500 000	4 100 000
4	Przychody budżetu	11 221 223	0	0	0	0	0	0	0
4.1	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1.1	w tym na pokrycie deficytu budżetu	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy	1 121 223	0	0	0	0	0	0	0
4.2.1	w tym na pokrycie deficytu budżetu	1 121 223	0	0	0	0	0	0	0
4.3	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych	10 100 000	0	0	0	0	0	0	0
4.3.1	w tym na pokrycie deficytu budżetu	6 507 480	0	0	0	0	0	0	0
4.4	Inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu	0	0	0	0	0	0	0	0
4.4.1	w tym na pokrycie deficytu budżetu	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Rozchody budżetu	3 592 520	3 450 000	2 000 000	3 000 000	4 500 000	6 000 000	6 500 000	4 100 000
5.1	Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych	3 592 520	3 450 000	2 000 000	3 000 000	4 500 000	6 000 000	6 500 000	4 100 000
5.1.1	w tym łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tego:	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1.1	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1.2	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1.3	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń innych niż określone w art. 243 ustawy	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2	Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Kwota długu	29 550 000	26 100 000	24 100 000	21 100 000	16 600 000	10 600 000	4 100 000	0
7	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych jednostkach zaliczanych do sektora finansów publicznych	0	0	0	0	0	0	0	0

8	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy	x	x	x	x	x	x	x	x
8.1	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	-4 120 726	2 100 000	3 600 000	5 000 000	6 100 000	6 900 000	7 600 000	8 200 000
8.2	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki a wydatkami bieżącymi, pomniejszonymi o wydatki	-2 999 503	2 100 000	3 600 000	5 000 000	6 100 000	6 900 000	7 600 000	8 200 000
9	Wskaźnik spłaty zobowiązań	x	x	x	x	x	x	x	x
9.1	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego i bez uwzględnienia ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok.	8,70%	8,19%	5,41%	6,74%	8,67%	10,39%	10,46%	6,26%
9.2	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok.	8,29%	7,90%	5,21%	6,70%	8,67%	10,39%	10,46%	6,26%
9.3	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.4	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	8,29%	7,90%	5,21%	6,70%	8,67%	10,39%	10,46%	6,26%
9.5	Wskaźnik dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów budżetu, ustalony dla danego roku (wskaźnik jednoroczny)	-6,48%	7,31%	6,39%	8,49%	9,96%	10,87%	11,61%	12,15%
9.6	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)	6,85%	-1,08%	-0,12%	2,41%	7,40%	8,28%	9,77%	10,81%
9.6.1	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik	7,99%	0,06%	1,03%	2,41%	7,40%	8,28%	9,77%	10,81%

	ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)								
9.7	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy	Nie spełniona	Nie spełniona	Nie spełniona	Nie spełniona	Nie spełniona	Nie spełniona	Nie spełniona	Spełniona
9.7.1	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy	Nie spełniona	Nie spełniona	Nie spełniona	Nie spełniona	Nie spełniona	Nie spełniona	Nie spełniona	Spełniona
10	Przeznaczenie prognozowanej nadwyżki budżetowej, w tym na:	0	3 450 000	2 000 000	3 000 000	4 500 000	6 000 000	6 500 000	4 100 000
10.1	Spłaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	0	3 450 000	2 000 000	3 000 000	4 500 000	6 000 000	6 500 000	4 100 000
11	Informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych	x	x	x	x	x	x	x	x
11.1	Wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	33 909 595	33 900 000	34 800 000	35 500 000	36 400 000	37 200 000	38 100 000	39 100 000
11.2	Wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego	4 497 032	4 500 000	4 600 000	4 700 000	4 800 000	4 900 000	5 000 000	5 100 000
11.3	Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy	169 814	35 460	0	0	0	0	0	0
11.3.1	bieżące	169 814	35 460	0	0	0	0	0	0
11.3.2	majątkowe	0	0	0	0	0	0	0	0
11.4	Wydatki inwestycyjne kontynuowane	0	0	0	0	0	0	0	0
11.5	Nowe wydatki inwestycyjne	5 727 380	652 000	1 602 000	2 002 000	1 603 000	903 000	1 103 000	4 103 000
11.6	Wydatki majątkowe w formie dotacji	642 371	0	0	0	0	0	0	0
12	Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	x	x	x	x	x	x	x	x
12.1	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	324 755	17 130	0	0	0	0	0	0
12.1.1	- w tym środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	314 009	17 130	0	0	0	0	0	0

12.1.1.1	- w tym środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wynikające wyłącznie z zawartych umów na realizację programu, projektu lub zadania	314 009	17 130	0	0	0	0	0	0
12.2	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	0	0	0	0	0	0	0	0
12.2.1	- w tym środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0	0	0	0	0	0	0	0
12.2.1.1	- w tym środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wynikające wyłącznie z zawartych umów na realizację programu, projektu lub zadania	0	0	0	0	0	0	0	0
12.3	Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	371 899	35 460	0	0	0	0	0	0
12.3.1	- w tym finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	331 841	35 460	0	0	0	0	0	0
12.3.2	Wydatki bieżące na realizację programu, projektu lub zadania wynikające wyłącznie z zawartych umów z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	331 841	35 460	0	0	0	0	0	0
12.4	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	0	0	0	0	0	0	0	0
12.4.1	- w tym finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0	0	0	0	0	0	0	0
12.4.2	Wydatki majątkowe na realizację programu, projektu lub zadania wynikające wyłącznie z zawartych umów z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0	0	0	0	0	0	0	0
12.5	Wydatki na wkład krajowy w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy bez względu na stopień finansowania tymi środkami	0	0	0	0	0	0	0	0
12.5.1	w tym w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	0	0	0	0	0	0	0	0
12.6	Wydatki na wkład krajowy w związku z zawartą po dniu 1 stycznia 2013 r. umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0	0	0	0	0	0	0	0
12.6.1	w tym w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	0	0	0	0	0	0	0	0
12.7	Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji	0	0	0	0	0	0	0	0

	papierów wartościowych powstające w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy bez względu na stopień finansowania tymi środkami								
12.7.1	w tym w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	0	0	0	0	0	0	0	0
12.8	Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstające w związku z zawartą po dniu 1 stycznia 2013 r. umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0	0	0	0	0	0	0	0
12.8.1	w tym w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Kwoty dotyczące przejęcia i spłaty zobowiązań po samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz pokrycia ujemnego wyniku	x	x	x	x	x	x	x	x
13.1	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych samodzielnych zakładach opieki zdrowotnej	0	0	0	0	0	0	0	0
13.2	Dochody budżetowe z tytułu dotacji celowej z budżetu państwa, o której mowa w art. 196 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. Nr 112, poz. 654, z późn. zm.)	0	0	0	0	0	0	0	0
13.3	Wysokość zobowiązań podlegających umorzeniu, o którym mowa w art. 190 ustawy o działalności leczniczej	0	0	0	0	0	0	0	0
13.4	Wydatki na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej	0	0	0	0	0	0	0	0
13.5	Wydatki na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej likwidowanego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej	0	0	0	0	0	0	0	0
13.6	Wydatki na spłatę zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przejętych do końca 2011 r. na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej	0	0	0	0	0	0	0	0
13.7	Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu	0	0	0	0	0	0	0	0

	opieki zdrowotnej								
14	Dane uzupełniające o długi i jego spłacie	x	x	x	x	x	x	x	x
14.1	Splaty rat kapitałowych oraz wykup papierów wartościowych, o których mowa w pkt. 5.1., wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych	3 592 520	3 450 000	2 000 000	3 000 000	4 500 000	6 000 000	6 500 000	0
14.2	Kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków budżetu	0	0	0	0	0	0	0	0
14.3	Wydatki zmniejszające dług, w tym	0	0	0	0	0	0	0	0
14.3.1	spłata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż w pkt 14.3.3	0	0	0	0	0	0	0	0
14.3.2	związane z umowami zaliczanymi do tytułów dłużnych wliczanych do państwowego długu publicznego	0	0	0	0	0	0	0	0
14.3.3	wypłaty z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji	0	0	0	0	0	0	0	0
14.4	Wynik operacji niekasowych wpływających na kwotę długu (m.in. umorzenia, różnice kursowe)	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Dane dotyczące emitowanych obligacji przychodowych	x	x	x	x	x	x	x	x
15.1	Środki z przedsięwzięcia gromadzone na rachunku bankowym, w tym:	0	0	0	0	0	0	0	0
15.1.1	środki na zaspokojenie roszczeń obligatariuszy	0	0	0	0	0	0	0	0
15.2	Wydatki bieżące z tytułu świadczenia emitenta należnego obligatariuszom, nieuwzględniane w limicie spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: Dokumentacja Starostwa Powiatowego w Świebodzinie

8 SPIS TABEL I RYSUNKÓW

8.1 SPIS TABEL

Tabela 1. Symulacja zmian w liczebności uczniów w Powiecie Świebodzińskim latach 2011-2025	6
Tabela 2. Kształtowanie się wielkości majątku Powiatu Świebodzińskiego w latach 2012-20138	
Tabela 3. Sprzedaż praw majątkowych w budżecie Powiatu Świebodzińskiego roku 20149	
Tabela 4. Wykonanie dochodów w latach 2011-2013.....	10
Tabela 5. Wykonanie dochodów bieżących według źródeł, latach 2012-2013	11
Tabela 6. Wykonanie dochodów w latach 2013-2014.....	12
Tabela 7. Struktura i dynamika dochodów w latach 2013 i 2014 roku	14
Tabela 8. Dynamika zmian subwencji ogólnej i udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych w latach 2011- 2014.....	15
Tabela 9. Liczba uczniów w szkołach powiatu w latach 2011-2014	15
Tabela 10. Subwencja oświatowa w latach 2010-2014.....	16
Tabela 11. Dochody powiatu według działów w latach 2011-2014.....	16
Tabela 12. Dochody domów pomocy społecznej w latach 2011-2014.....	18
Tabela 13. Wydatki powiatu w latach 2011-2014.....	19
Tabela 14. Wydatki bieżące i majątkowe w latach 2011-2014 według grup.....	20
Tabela 15. Analiza wydatków na wynagrodzenia Powiatu Świebodzińskiego w latach 2011-2014	22
Tabela 16. Wydatki powiatu według działów w latach 2011-2014.....	24
Tabela 17. Analiza wydatków w rozdziałach działu 852 – <i>Pomoc społeczna</i> w latach 2011-2014	25
Tabela 18. Analiza wydatków działu 600 – <i>Transport i łączność</i> w latach 2011-201426	
Tabela 19. Dochody, wydatki, przychody i rozchody budżetu powiatu w latach 2011-2014	27
Tabela 20. Zadłużenie powiatu w latach 2011-2014	28
Tabela 21. Spłaty zobowiązań i stan zadłużenia powiatu z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczki i emisji obligacji w latach 2014-2021 według zawartych umów	30
Tabela 22. Wykaz zobowiązań powiatu według zawartych umów	31
Tabela 23. Wydatki wg zawartych ugód.....	34
Tabela 24. Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty z art. 243 ustawy w latach 2014-2020.	37
Tabela 25. Zestawienie wskaźników wzrostu dochodów i wydatków na lata 2015-2021	39
Tabela 26. Oszacowane efekty finansowe zmniejszenia wydatków bieżących na oświatę.	48
Tabela 27. Koszty żywienia w domach dziecka w 2013 i I półroczu 2014 roku.....	49

Tabela 28. Zestawienie szacowanych oszczędności zadań opieki	50
Tabela 29. Oszacowane efekty finansowe zmniejszenia wydatków bieżących na opiekę	50
Tabela 30. Zestawienie szacowanych oszczędności z diet rady powiatu.	51
Tabela 31. Oszacowane efekty finansowe zmniejszenia wydatków bieżących na administrację	51
Tabela 32. Zestawienie szacowanych oszczędności z zadań drogowych	52
Tabela 33. Oszacowane efekty finansowe zmniejszenia wydatków na zadania drogowe i inne działania	53
Tabela 34. Oszacowane efekty finansowe zamrożenia wzrostu płac.....	54
Tabela 35. Podsumowanie efektów finansowych programu ostrożnościowego w latach 2014-2021	55
Tabela 36. Odzwierciedlenie efektów finansowych programu w pozycjach wieloletniej prognozy finansowej	61
Tabela 37. Wieloletnia prognoza finansowa Powiatu Świebodzińskiego na lata 2014-2021	62

8.2 SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Struktura poziomu dochodów w latach 2011-2014	12
Rysunek 2. Struktura dochodów powiatu świebodzińskiego wg źródeł w latach 2011-2014	16
Rysunek 3. Struktura poziomu wydatków w latach 2011-2014	20
Rysunek 4. Poziom zadłużenia i jego spłaty na tle dochodów bieżących powiatu w latach 2011-2014	29

